

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 2018 року
М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
за денною формою навчання**

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	2
	1.2.	Лекції	2
	1.3.	Семінарські заняття	5
	1.4.	Самостійна робота студентів	24
	1.5.	Індивідуальні завдання	29
	1.6.	Тематика курсових робіт	32
	1.7.	Підсумковий контроль	33
2.	Схема нарахування балів		36
3.	Рекомендовані джерела		37
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		67

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Судова помилка як категорія цивільного процесуального права	14	2	2	-	-	10	12	1	1	-	-	10
2.	Поняття та система перегляду судових рішень	14	2	2	-	-	10	12	1	1	-	-	10
3.	Перегляд, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції	14	2	2	-	-	10	15	2	2	-	-	11
4.	Апеляційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах	28	6	6	-	-	16	24	2	2	-	-	20
5.	Касаційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах	26	4	6	-	-	16	19	2	2	-	-	15
6.	Провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах	24	4	4	-	-	16	19	2	2	-	-	15
	Всього годин:	120	20	22	-	-	78	120	12	12	-	-	96

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Судова помилка як категорія цивільного процесуального права	2
1.1.	Поняття та значення судового захисту цивільних прав.	
1.2.	Право на усунення судової помилки як компонент судового захисту.	
1.3.	Поняття, ознаки та види судової помилки.	
1.4.	Умови (фактори), що зумовлюють виникнення судових помилок.	
1.5.	Доказування судової помилки, обставин (нововиявлених, виключних).	

2.	Поняття та система перегляду судових рішень	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Сутність та значення перегляду судових рішень. Сутність та значення системи перегляду судових рішень. Принцип правової визначеності та система перегляду судових рішень. Інстанційність побудови системи перегляду судових рішень. Місце Європейського суду з прав людини в системі перегляду судових рішень	
3.	Перегляд, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції	2
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 3.6. 3.7.	Становлення та розвиток перегляду, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції в цивільному судочинстві. Сутність, мета, завдання та значення перегляду, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції. Право на перегляд заочного рішення судом першої інстанції та порядок його здійснення. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення, його правові наслідки. Правовий статус учасників справи. Процедура перегляду заочного рішення судом першої інстанції. Право на скасування судових рішень у цивільних справах, ухвалених в наказному та окремому провадженнях, судом першої інстанції та порядок його здійснення. Порядок розгляду заяви про скасування судового рішення у цивільних справах, його правові наслідки. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про скасування судового рішення.	
4.	Апеляційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах	6
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7. 4.8. 4.9. 4.10. 4.11. 4.12. 4.13.	Становлення та розвиток апеляційного провадження в цивільному судочинстві. Сутність, мета, завдання та значення апеляційного провадження. Ознаки апеляційного провадження. Види апеляції. Поняття та значення права апеляційного оскарження судових рішень. Об'єкти, суб'єкти права апеляційного оскарження. Процесуальна форма, строки та порядок здійснення права апеляційного оскарження. Правовий статус учасників справи в апеляційному провадженні. Докази і доказування в суді апеляційної інстанції. Межі розгляду справи судом апеляційної інстанції. Відкриття апеляційного провадження: поняття, передумови, порядок. Підготовка розгляду справи судом апеляційної інстанції: мета, завдання, значення; строки; процесуальна форма. Порядок розгляду справи судом апеляційної інстанції: мета, завдання та значення; процесуальна форма, особливості. Поняття та види повноважень суду апеляційної інстанції. Підстави їх застосування. Судові рішення, що постановляються судом апеляційної інстанції.	
5.	Касаційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах	4
5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5. 5.6. 5.7. 5.8.	Становлення та розвиток касаційного провадження в цивільному судочинстві. Сутність, мета та завдання та значення касаційного провадження. Ознаки касаційного провадження. Види касації. Поняття та значення права касаційного оскарження судових рішень. Об'єкти, суб'єкти права касаційного оскарження. Процесуальна форма, строки та порядок здійснення права касаційного оскарження. Правовий статус учасників справи в касаційному провадженні. Доказування в суді касаційної інстанції. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції.	

5.9.	Відкриття касаційного провадження: поняття, передумови, порядок, процесуальна форма.	
5.10.	Підготовка справи до касаційного розгляду: мета, завдання, значення; строки; процесуальна форма. Порядок та підстави призначення справи до судового розгляду.	
5.11.	Розгляд справ судом касаційної інстанції: мета, завдання та значення; процесуальна форма.	
5.12.	Підстави та порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду.	
5.13.	Поняття та види повноважень суду касаційної інстанції. Підстави їх застосування.	
5.14.	Судові рішення, що постановляються судом касаційної інстанції.	
6.	Провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах	4
6.1.	Поняття, мета, завдання та значення провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами, його характерні риси.	
6.2.	Відмінність нововиявлених та виключних обставин. Відмінність нововиявлених обставин від нових обставин та нових доказів.	
6.3.	Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами.	
6.4.	Поняття та значення права на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	
6.5.	Процесуальна форма, строки та порядок здійснення права на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	
6.6.	Правовий статус учасників справи у провадженні у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами.	
6.7.	Докази і доказування в суді, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими та виключними обставинами. .	
6.8.	Процедура перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами: мета, завдання та значення, процесуальна форма відкритті провадження у справі, підготовки справи до розгляду, розгляду заяви.	
6.9.	Повноваження суду, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.	
	Усього	10

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Судова помилка як категорія цивільного процесуального права

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Право на усунення судової помилки як компонент судового захисту.
- 1.2. Поняття та ознаки судової помилки.
- 1.3. Види судових помилок.
- 1.4. Умови (фактори), що зумовлюють виникнення судових помилок.
- 1.5. Доказування судової помилки.

Аудиторна письмова робота

1. Виконати завдання:

1. Визначте найбільш поширені судові помилки, які мають місце в судовій практиці, на підставі аналізу даних судової статистики здійснення правосуддя в цивільних справах в 2016-2017 рр.

2. Підготуйте таблицю найбільш поширених судових помилок, що обумовлюють ухвалення незаконних рішень

№ з/п	Найменування судової помилки	Фактори, що зумовлюють виникнення судової помилки	Способи усунення (виправлення) судової помилки	Правові наслідки усунення судової помилки

3. Підготуйте таблицю найбільш поширених судових помилок, що обумовлюють ухвалення необґрунтованих рішень

№ з/п	Найменування судової помилки	Фактори, що зумовлюють виникнення судової помилки	Способи усунення (виправлення) судової помилки	Правові наслідки усунення судової помилки
1.				

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: судовий захист цивільних прав, судова помилка, види судових помилок, умови (фактори), що зумовлюють виникнення судових помилок, доказування судової помилки, доказування обставин.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Самостійну підготовку до заняття за темою необхідно розпочати з повторення визначення поняття судового захисту. Студент має відновити та поглибити знання щодо таких його складових як право на звернення до суду першої інстанції за захистом порушених, невизнаних, оспорюваних прав, свобод та інтересів, виконання ухваленого судового рішення. Особлива увага повинна бути приділена праву на усунення судової помилки як компоненту судового захисту. Студент повинен звернути увагу на форми його здійснення, засвоїти гарантії його реалізації. Без ефективного механізму виявлення і усунення судових помилок конституційна гарантія судового захисту буде неповною.

Дослідження судової помилки слід розпочати із з'ясування її поняття. Слід звернути увагу на відсутність нормативного визначення цієї правової категорії, наявність в науковій літературі широкого спектру поглядів щодо її поняття. Спільним у наведених в науковій

літературі визначеннях судової помилки є посилання на недосягнення мети цивільного судочинства.

Основі теоретичні дослідження судової помилки були здійсненні І.М. Зайцевим. Інші вчені в тій чи іншій мірі є послідовниками його поглядів, які розвивають і доповнюють окремі теоретичні положення. Тому так близькі за своїм змістом їх визначення судової помилки. Разом з тим між вченими ведеться ряд дискусій, зокрема, чи є судова помилка правопорушенням; з якого моменту можна говорити про її наявність; чи є судова помилка розумовою діяльністю, чи її результатом.

Студент повинен з'ясувати в чому проявляється невідповідність результатів процесуальної діяльності суду меті цивільного судочинства, дослідивши наявні в науковій літературі погляди.

Судову помилку не можна ототожнювати з підставами скасування судових рішень.

Отже, на думку лектора під судовою помилкою слід розуміти недоліки та упущення, допущені в процесуальній діяльності суду, обумовлені неправильним застосуванням норм матеріального права та (або) порушенням норм процесуального права, що призвели до недосягнення мети цивільного судочинства, в результаті чого судові рішення чи окрема процесуальна дія є неправомірними.

Дискусійність в науковій літературі визначення поняття судової помилки зумовила відсутність єдності поглядів на систему його ознак. Студент повинен проаналізувати їх, сформулювати власне бачення з цього питання.

Серед вчених-процесуалістів відсутня єдність поглядів щодо виокремлення критеріїв класифікації судових помилок. За необхідне проаналізувати судові помилки, що можуть виникати при тлумаченні норм права, помилки, що виникають в процесі правозастосування. Студент повинен звернути увагу на види судових помилок залежно від психологічного ставлення до них; залежно від наслідків для правозастосування; залежно від ступеня поширеності.

Студент повинен розмежовувати причини та умови (фактори), що зумовлюють виникнення судових помилок, засвоїти наявні в науковій літературі їх класифікації.

Студент має звернути увагу на мету доказування судової помилки. Специфіка доказування судової помилки передбачає його орієнтир на інші цілі, інший підхід до визначення предмету доказування, його суб'єктів, перерозподіл обов'язку доказування. За необхідне проаналізувати особливості наявні в окремих етапах доказування. Студент має виокремлювати особливості доказування судової помилки у судових рішеннях, що не набрали законної сили, а також специфіку доказування судової помилки та (або) обставин у судових рішеннях, що набрали законної сили.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Поняття та система перегляду судових рішень

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Сутність та значення перегляду судових рішень.
- 2.2. Сутність та значення системи перегляду судових рішень.
- 2.3. Реалізації принципів цивільного процесуального права при перегляді судових рішень.
- 2.4. Суди апеляційної інстанції в системі перегляду судових рішень.
- 2.5. Суд касаційної інстанції в системі перегляду судових рішень.
- 2.6. Місце Європейського суду з прав людини в системі перегляду судових рішень.

Аудиторна письмова робота

1. Виконати завдання:

1. Сформулюйте завдання системи перегляду судових рішень.
2. Сформулюйте завдання судів вищестоящої інстанції щодо перегляду судових рішень у цивільних справах.

3. Зобразіть схематично систему перегляду судових рішень.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: перегляд судових рішень, система перегляду судових рішень, перегляд справи, види перегляду, принцип інстанційності, принцип забезпечення права на апеляційний перегляд справи, принцип забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом, принцип правої визначеності, суд апеляційної інстанції, суд касаційної інстанції, Європейський суд з прав людини.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Студент повинен уявити поняття та значення перегляду судових рішень. Він повинен з'ясувати зміст понять «перегляд судового рішення», «перегляд цивільної справи», розмежовувати їх. Слід звернути увагу на співвідношення понять перегляд та перевірка судових рішень. Необхідно визначити завдання і значення інституту перегляду судових рішень. За необхідне приділити увагу видам перегляду судових рішень у цивільному судочинстві України та їх особливостям.

Слід з'ясувати гарантії забезпечення ефективності процедури перегляду судових рішень. Студент повинен звернути увагу на їх обумовленість різновидом судового рішення, що виступає об'єктом оскарження, залежність від того чи воно набрало законної сили чи ні.

За необхідне проаналізувати становлення та розвиток системи перегляду судових рішень. При опрацюванні цієї теми студент повинен уявити значення системи перегляду судових рішень. Цьому сприятиме з'ясування чинників, що зумовлюють виникнення та розвиток системи перегляду судових рішень у цивільному судочинстві. Ефективність перегляду судових рішень пов'язана із інстанційною побудовою судової системи. Зміст інстанційності передбачає можливість послідовного переходу справи від нижчестоящого до вищестоящого суду. Студент повинен з'ясувати наявні в науковій літературі підходи щодо структури системи перегляду судових рішень, обумовленість її побудови дією принципу правої визначеності.

При підготовці до заняття за темою необхідно повторити зміст таких основних засад цивільного судочинства як забезпечення права на апеляційний перегляд справи, забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом.

Однією із форм реалізації судової влади є судовий контроль. Однією із форм реалізації контрольної функції органами судової влади є перегляд судових рішень судами вищестоящих інстанцій. Вивчення контрольної функції суду в системі цивільної юрисдикції неможливе без аналізу основних інститутів контрольної діяльності: поняття контролю та його правової природи, предмета, об'єкта контрольної діяльності.

Слід звернути увагу можливість перегляду судових рішень судом першої інстанції. Студент повинен засвоїти, яке місце та значення в системі перегляду судових рішень займають суди апеляційної інстанції, суд касаційної інстанції. Потрібно зосередити увагу на випадки розгляду справи Великою Палатою Верховного Суду. При підготовці до заняття за темою слід відтворити інформацію щодо судів, які уповноважені здійснювати перегляд судових рішень за нововиявленими та винятковими обставинами. За необхідне визначити чи входить Європейський суд з прав людини в систему перегляду судових рішень.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Перегляд, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Становлення та розвиток перегляду, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції в цивільному судочинстві.
- 3.2. Сутність, мета, завдання та значення перегляду, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції. Конкуренція способів перегляду рішення, що не набрало законної сили.
- 3.3. Право на перегляд заочного рішення судом першої інстанції та порядок його здійснення.

- 3.4. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про перегляд заочного рішення.
- 3.5. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Повноваження суду першої інстанції за результатами розгляду заяви про перегляд заочного рішення.
- 3.6. Доказування у суді першої інстанції при перегляді заочного рішення. Процедура перегляду заочного рішення судом першої інстанції.
- 3.7. Право на скасування судових рішень у цивільних справах, ухвалених в наказному та окремому провадженнях, судом першої інстанції та порядок його здійснення.
- 3.8. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про скасування судового рішення судом першої інстанції.
- 3.9. Порядок розгляду заяви про скасування судового рішення у цивільних справах, його правові наслідки.

Аудиторна письмова робота

1. Вирішити задачі:

1. По справі про усунення перешкод в користуванні земельною ділянкою належним чином повідомлений відповідач без повідомлення будь-яких причин не з'явився в судове засідання. Позивач наполягав на оперативному судовому захисті своїм прав шляхом заочного розгляду справи так як ним закуплено зернові культури для посіву на земельній ділянці й залишились вкрай короткі строки для виконання відповідних весняних робіт на землі. Необхідність проведення такого розгляду позивач також аргументував тим, що неявка відповідача вказує на відсутність у останнього заінтересованості в розгляді справи, що суду відома позиція відповідача по справі з поданого ним відзиву на позов, наявні докази надані обома сторонами. Суд ухвалив заочне рішення.

Чи законні такі дії суду?

2. При розгляді справи за позовом заводу до С. про стягнення відшкодування за нестачу товару, який він транспортував до магазину «Корона» у попередньому судовому засіданні відповідач заявив клопотання про те, щоб суд зобов'язав магазин «Корона» подати до суду акт, складений магазином, в якому зазначено, що нестача товару сталася у результаті того, що він був відвантажений у недоброякісній тарі. До отримання відповіді магазином суд оголосив перерву. У судовому засіданні відповідач не з'явився і не повідомив про причини неявки (із матеріалів справи вбачається, що йому вручена повістка про день, час і місце слухання справи). Отримавши згоду позивача суд провів заочний розгляд і ухвалив заочне рішення у справі, яким позов задовольнив частково. Копію заочного рішення на п'ятий день після його проголошення було направлено рекомендованим листом відповідачу.

Через двадцять один день після відправлення заочного рішення в суд надійшла заява від відповідача про перегляд заочного рішення. Суд відмовив у прийнятті даної заяви у зв'язку з порушенням відповідачем строку звернення.

Чи правомірні дії суду?

3. При розгляді справи про виселення відповідач заявив клопотання про відкладення справи на 3 дні. Суд це клопотання задовольнив і призначив нове засідання через тиждень. У нове засідання позивачка не з'явилася, але попередньо письмово повідомила, що в цей час у неї співбесіда щодо працевлаштування і вона не може її пропустити і просила суд відкласти розгляд справи.

Суд визнавши причини неявки позивачки неповажними відмовив у задоволенні її клопотання, за згодою відповідача провів заочний розгляд.

Чи законні такі дії суду?

4. По справі за позовом Миронова до заводу про поновлення на роботі, стягнення заробітної плати за вимушений прогул та моральної шкоди суд ухвалив заочне рішення, яким позовні вимоги задовольнив частково. Відповідач подав до суду заяву про перегляд заочного

рішення, яка була прийнята судом до розгляду. При розгляді заяви про перегляд заочного рішення представник відповідача послався та надав суду докази, які підтверджували поважність причин неявки представника відповідача у судові засідання при розгляді справи, а також надав докази, які мали істотне значення для правильності вирішення справи.

Визначте підстави для скасування заочного рішення за результатом розгляду судом заяви про перегляд заочного рішення. У якому порядку може оскаржити дане рішення позивач?

5. Столяр подала до суду заяву про видачу судового наказу про стягнення з чоловіка Стукалова аліментів на утримання неповнолітньої дитини у розмірі $\frac{1}{4}$ його заробітку щомісяця. Суд видав судовий наказ. Отримавши судовий наказ боржник подав заяву про його скасування у встановлені строки. Суд, розглянувши заяву боржника про скасування судового наказу, постановив ухвалу, якою скасував судовий наказ.

Чи законні дії суду?

6. Суд, розглянувши заяву боржника про скасування судового наказу, постановив ухвалу, якою скасував судовий наказ. Копії ухвали надіслав стягувачу та боржнику у строк, встановлений законом. Стягувач не погодився з цією ухвалою та подав на неї скаргу.

Чи правомірні дії стягувача?

7. Після лікування Копилова у психіатричній лікарні його сусід Тамрій звернувся до суду з заявою про поновлення цивільної дієздатності Копилова. Суд, розглянувши справу, прийняв рішення про скасування рішення, яким Копилова було визнано недієздатним.

Чи правомірні дії суду?

8. Сульженко було визнано недієздатним на підставі рішення суду. Він протягом одного року і одинадцяти місяців періодично лікувався в психіатричній лікарні. Проте на думку його сусіда Миронова жодних покращень стану здоров'я у Сульженка не відбулось і тому він продовжує не усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними. Миронов побоюючись завершення строку дії рішення про визнання Сульженка недієздатним, що нікому буде нести відповідальність за його дії, подав до суду заяву у строки визначені ЦПК щодо продовження дії рішення ще на два роки.

Які дії має вчинити суд?

9. Суд ухвалив рішення про обмеження цивільної дієздатності Ковалю. Його піклувальником через півроку була подана заява про поновлення дієздатності Ковалю. Суд не відкрив провадження за заявою у зв'язку із тим, що до неї не додано висновку лікаря-психіатра про припинення зловживання Ковалем азартними іграми.

Чи правомірні дії суду?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: перегляд судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції; право на перегляд судових рішень судом першої інстанції, право на скасування судового рішення судом першої інстанції, спосіб перегляду судових рішень, докази і доказування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

За загальним правилом суд першої інстанції, що ухвалив судові рішення не вправі його переглядати. Проте законодавство визначає винятки із загального правила. В науковій літературі наявні різні підходи щодо визначення способів перегляду судових рішень судом першої інстанції, їх класифікації. За необхідно дослідити правові передумови наділення судів першої інстанції повноваженнями щодо перегляду судових рішень.

Ознайомившись із наявними в науковій літературі підходами щодо визначення сутності перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції, студент повинен засвоїти його мету, завдання, значення. Слід відмежовувати поняття перегляд судового

рішення, провадження з перегляду судового рішення. Необхідно розрізнити перегляд судом першої інстанції рішень, які не набрали законної сили, та судових рішень, які набрали законної сили.

Студент повинен відрізнити від перегляду скасування судового рішення судом першої інстанції. Потрібно дослідити правові передумови наділення судів першої інстанції правомочністю скасування судового рішення. Необхідно засвоїти мету, завдання, значення скасування судового рішення судом першої інстанції. Потрібно виокремлювати різновиди залежно від того, в порядку якого провадження ухвалене судове рішення, залежно від набрання ним (чи навпаки не набрання) законної сили.

Право на перегляд судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції може бути здійснене щодо заочного рішення. Відповідач наділений правом подання заяви про перегляд заочного рішення. За необхідно звернути увагу на строки реалізації цього права, початок їх спливу. Заяву про перегляд заочного рішення може бути подано протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Учасник справи, якому повне заочне рішення суду не було вручене у день його проголошення, має право на поновлення пропущеного строку на подання заяви про його перегляд - якщо така заява подана протягом двадцяти днів з дня вручення йому повного заочного рішення суду. Потрібно приділити увагу вимогам, що ставляться до змісту вказаного процесуального документу.

Проаналізувавши цивільні процесуальні норми студент повинен сформувати знання щодо правового статус учасників справи під час розгляду заяви про перегляд заочного рішення, проблем здійснення окремих прав, виконання обов'язків. Слід приділити увагу порядку розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Студент повинен проаналізувати законодавчо визначені повноваження суду першої інстанції за результатами розгляду заяви про перегляд заочного рішення, наявні з цього питання підходи в науковій доктрині. Слід звернути увагу на те, що заочне рішення підлягає скасуванню, якщо судом буде встановлено, що відповідач не з'явився в судове засідання та (або) не повідомив про причини неявки, а також не подав відзив на позовну заяву з поважних причин, і докази, на які він посилається, мають істотне значення для правильного вирішення справи.

Студент повинен проаналізувати норми процесуального законодавства та сформулювати знання щодо комплексу процесуальних прав та обов'язків учасників справи при перегляді заочного рішення, що не набрало законної сили, судом першої інстанції, проблем їх здійснення.

Вагоме місце полягає дослідження проблем доказової діяльності у суді першої інстанції при перегляді заочного рішення.

За необхідно встановити специфіку процедури перегляду судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції.

Студент повинен дослідити конкуренцію способів перегляду заочного рішення. Позивач наділений лише правом апеляційного оскарження заочного рішення. Необхідно засвоїти, що оскарження заочного рішення відповідачем в апеляційному порядку може мати місце лише в разі залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення та в разі ухвалення повторного заочного рішення. В іншому випадку апеляційний суд не відкриє апеляційне провадження за апеляційною скаргою на заочне рішення.

Право на скасування судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції може бути здійснене в наказному та окремому провадженнях.

Слід приділити належну увагу здійсненню боржником права на подання заяви про скасування судового наказу, зокрема його передумовам, формі, строкам. За необхідно звернути увагу на те, що таке право не може бути реалізовано у разі винесення судового наказу за окремими вимогами, пов'язаними із стягненням аліментів на дитину. Однак судовий наказ, виданий щодо останніх вимог, може виступати об'єктом перегляду за нововиявленими обставинами, які більш детально мають бути засвоєнні студентом при опрацюванні відповідної теми.

Студент повинен проаналізувати наявні в науковій літературі точки зору щодо проблем здійснення окремих процесуальних прав учасниками справи під час розгляду заяви про скасування судового наказу. Необхідно звернутись до процесуального законодавства іноземних країн, порівняти його з вітчизняним щодо порядку розгляду заяви про скасування судового

наказу, його правових наслідків, з'ясувати з цих питань наявні в науковій доктрині підходи. Слід опрацювати судову практику застосування судом першої інстанції повноважень при розгляді заяви про скасування судового наказу, наукові погляди щодо удосконалення норм, що їх регламентують.

Слід проаналізувати наявні наукові підходи щодо компетенції судів першої інстанції на скасування рішень, ухвалених в порядку окремого провадження.

За необхідне звернути увагу на проблемні аспекти здійснення права на скасування рішення, що набрало законної сили, судом першої інстанції, зокрема про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. Студент повинен відновити знання щодо повноваження суду першої інстанції на скасування рішення про усиновлення до набрання ним законної сили.

Об'єктом дослідження має виступати порядок розгляду заяви про скасування рішення, ухваленого в порядку окремого провадження, його правові наслідки.

Семінарське заняття 4-6

Тема 4. Апеляційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Становлення та розвиток апеляційного провадження в цивільному судочинстві.
- 4.2. Сутність, мета, завдання та значення апеляційного провадження.
- 4.3. Загальні та спеціальні ознаки апеляційного провадження. Види (моделі) апеляції.
- 4.4. Поняття та структура права апеляційного оскарження судових рішень.
- 4.5. Суб'єкти права апеляційного оскарження.
- 4.6. Об'єкти права апеляційного оскарження.
- 4.7. Процесуальна форма, строки та порядок здійснення права апеляційного оскарження.
- 4.8. Правовий статус учасників справи в апеляційному провадженні.
- 4.9. Доказування в суді апеляційної інстанції.
- 4.10. Межі розгляду справи судом апеляційної інстанції.
- 4.11. Відкриття апеляційного провадження: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
- 4.12. Підготовка розгляду справи судом апеляційної інстанції: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
- 4.13. Розгляд справи судом апеляційної інстанції: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
- 4.14. Особливості розгляду в апеляційному порядку окремих категорій справ.
- 4.15. Повноваження суду апеляційної інстанції: поняття, значення, види, підстави застосування.

Аудиторна письмова робота

2. Вирішити задачі:

1. Рішенням суду першої інстанції задоволені позовні вимоги Іванова про відібрання дитини у тещі, бабки дитини, з якою дитина проживала разом з матір'ю за її життя після розірвання шлюбу з позивачем. Залишаючи без змін рішення суду першої інстанції, апеляційний суд постановив ухвалу про відстрочку виконання цього рішення з тих підстав, що дитині необхідний період звикання до батька, з яким вона спілкувалась досить рідко.

Чи має повноваження суд апеляційної інстанції відстрочити виконання цього рішення?

Чи має повноваження суд апеляційної інстанції зупинити виконання рішення суду першої інстанції під час його перегляду в апеляційному порядку?

2. 10 січня 2018 року ухвалою міськрайонного суду було відкрито провадження у справі за позовом прокурора в інтересах Т. до ТОВ «БудМаш» про поновлення на роботі. 10 лютого 2018 року позовну заяву прокурора було залишено без розгляду з тих підстав, що в провадженні

цього ж суду перебуває цивільна справа за позовом самого Т. до ТОВ «БудМаш» про поновлення на роботі.

Чи допустив суд першої інстанції судову помилку? Якщо так (наведіть обґрунтування), то які існують способи її виправлення?

3. Лімо С.В. звернулася до суду з позовом до Гуменого В.А., в якому просила встановити батьківство відповідача щодо народженого нею сина Лімо А., стягнути з Гуменого В.А. аліменти на утримання дитини та зобов'язати відповідача відшкодувати заподіяні їй збитки. Рішенням міськрайонного суду позов задоволено: встановлено, що Гумений В.А. є батьком Лімо А., стягнуто аліменти на користь Лімо С.В. на утримання сина, стягнуто витрати за проведення експертизи та судовий збір.

Чи допустив суд першої інстанції судову помилку? Якщо так (наведіть обґрунтування), то які існують способи її виправлення?

Складіть відповідний процесуальний документ.

4. П. звернулася в суд із заявою про встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу з Л. з 24 квітня 2017 року. Рішенням міськрайонного суду вимоги П. задоволено. Д. було подано апеляційну скаргу з проханням скасувати вищезазначене рішення. В апеляційній скарзі Д. вказувала, що вона перебувала з Л. у шлюбі до 01.01.2017 року, проте цей факт не було враховано судом першої інстанції. Вона також зазначала, що у неї з Л. є спір про поділ нажитого у шлюбі майна, який до сьогодні не вирішено.

Чи було допущено судову помилку судом першої інтонації? Чи підлягає задоволенню апеляційна скарга? Який процесуальний документ повинен постановити суд апеляційної інстанції? Напишіть його.

5. Суд розглянув позов С. та К. до Х. про визнання права власності на частину будинку. Позов суд задовольнив частково. С. подала апеляційну скаргу на рішення міськрайонного суду. К. подала заяву про приєднання до поданої С. апеляційної скарги. У судовому засіданні С. відмовилась від апеляційної скарги.

Які процесуальні діє повинен вчинити суд? Якими процесуальними правами наділена К.?

6. П. звернувся до Б. з позовом про стягнення позики. Під час розгляду справи П. збільшив позовні вимоги та просив суд стягнути з відповідача на його користь суму позики з урахуванням індексу інфляції та трьох відсотків річних за весь час прострочення виконання зобов'язання. Рішенням міськрайонного суду позов задоволено частково (задоволено вимогу про стягнення позики, в стягненні індексу інфляції та трьох відсотків річних відмовлено).

П. та Б. було подано апеляційні скарги на рішення суду. Ухвалою апеляційного суду апеляційні скарги П., Б. задоволені частково, рішення міськрайонного суду скасовано, а справу направлено на новий розгляд до суду першої інстанції.

Скасовуючи рішення суду першої інстанції та передаючи справу на новий розгляд, апеляційний суд послався на те, що при розгляді справи суд першої інстанції без достатніх підстав не вирішив усіх заявлених вимог П. про врахування індексу інфляції та 3 % річних і не витребував та не приєднав розписку про отримання в борг суми.

Чи не допустив суд апеляційної інстанції судової помилки?

7. А. звернувся до КП «Н» з позовом про визнання за ним права власності на квартиру. В обґрунтування своїх вимог позивач послався на те, що він уклав договір на будівництво квартири, сплатив зазначені у ньому кошти. В подальшому КП «Н» в односторонньому порядку відмовилось від виконання умов договору та не передало йому правовстановлюючих документів на квартиру. Рішенням суду позов задоволено.

Під час розгляду скарги на вказане рішення апеляційний суд встановив, що аналогічний договір на будівництво вищевказаної квартири з відповідачем уклала громадянка М.

Яке судове рішення постановить апеляційний суд?

8. В ухвалі суду про залишення апеляційної скарги без руху було надано строк для усунення її недоліків. Строк було написано цифрами - 100 днів з дня вручення ухвали особі, яка подала апеляційну скаргу. На одинадцятий день після отримання підтвердження вручення цієї особою ухвали, була постановлена ухвала про повернення скарги. На наступний день особа звернулась до суду з заявою про продовження строку для усунення недоліків апеляційної скарги, вказавши, що ухвалою було надано "100", а не "10" днів для усунення недоліків.

Як у цивільному процесуальному законодавстві вирішено питання про можливість вчинення процесуальних дій суддею апеляційного суду щодо заяви про продовження строку, адже вже постановлена ухвала про повернення скарги?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: апеляція, апеляційне провадження, суд апеляційної інстанції, право апеляційного оскарження, апеляційна скарга, спосіб перегляду судових рішень, докази і доказування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Для створення фундаменту знань з опанування теоретичних та практичних проблем, що складаються в апеляційному провадженні, студент повинен з'ясувати основні етапи становлення та розвитку апеляції як способу перегляду судових рішень. За необхідне звернутись до інституту апеляційного оскарження судових рішень в Стародавньому Римі, а також в країнах Західної Європи. Потрібно ознайомитись із історією інституту апеляції на українських землях до утворення незалежної держави. Є потреба у дослідженні правових передумов запровадження інституту апеляції в сучасному цивільному процесі України. Слід звернути увагу на позитивний вплив Концепції судово-правової реформи.

Ознайомившись із наявними в науковій літературі підходами щодо визначення сутності апеляційного провадження, студент повинен засвоїти його мету, завдання, значення. За необхідне з'ясувати коло функцій, що виконує цей вид провадження (контрольна, превентивна, охоронна, стимулююча, виховна).

Важливим напрямом у підготовці до теми є з'ясування видів (моделей) апеляції. Під моделлю апеляційного провадження розуміють його теоретичну конструкцію, яка визначає межі втручання суду апеляційної інстанції в перегляд судового рішення. Студент повинен засвоїти критерії поділу її на види. Виділяють повну, неповну та змішану види (моделі) апеляції.

Студент повинен проаналізувати як загальні ознаки апеляції, які притаманні усім її різновидами, так і спеціальні, що характеризують окремі її моделі. Значну увагу слід приділити дослідженню ознак національної моделі апеляційного провадження. Необхідно звернути увагу на дію принципів цивільного судочинства при апеляційному перегляді судових рішень. Студент повинен з'ясувати переваги та недоліки вказаного механізму перегляду судових рішень.

Дослідження права апеляційного оскарження необхідно здійснювати з поновлення знань про його зміст та значення, їх удосконалення. Значну увагу слід приділити виокремленню структурних елементів права апеляційного оскарження.

Характеристика суб'єктного складу щодо права на апеляційне оскарження судових рішень, що не набрали законної сили, має здійснюватись шляхом розгляду проблемних аспектів його здійснення учасниками справи. Слід звернути увагу на відсутність належного правового регулювання здійснення цього права особами, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, і як наслідок проблемність його здійснення цими суб'єктами процесу.

Аналізуючи об'єкти апеляційного оскарження значну увагу слід приділити ухвалам, на які може бути подана апеляційна скарга, незалежно від оскарження рішення суду. При з'ясуванні цього питання слід провести комплексний аналіз норм ЦПК України, ознайомитись із рішеннями Конституційного Суду України. Необхідно звернути увагу на виключення із складу об'єктів оскарження судового наказу. Як виняток в порядку апеляційного провадження можуть бути переглянуті судові рішення, які набрали законної сили (ст. 370 ЦПК України).

За необхідне звернути увагу на спеціальні вимоги, що висуваються до змісту апеляційних скарг, що подаються на ухвали.

Досліджуючи строки апеляційного оскарження потрібно зосередитись на його видах: загальних, спеціальних (у справах про розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю). Слід дослідити судову практику щодо обчислення строків апеляційного оскарження у разі реалізації відповідного права особами, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи, інтереси та (або) обов'язки.

Студент повинен визначити коло прав та обов'язків учасників справи в апеляційному провадженні, дослідити наявні їх класифікації. Необхідно з'ясувати наявні проблеми здійснення прав, виконання процесуальних обов'язків, гарантії їх забезпечення.

Важливе значення займає дослідження проблем доказової діяльності в апеляційному провадженні. Діяльність суб'єктів доказування спрямовується на встановлення факту наявності чи відсутності судової помилки, яка полягає в ухваленні незаконного та (або) необґрунтованого судового рішення. Студент повинен детально проаналізувати передумови прийняття доказів судом апеляційної інстанції. Особливу увагу слід приділити дослідженню судом апеляційної інстанції нових доказів.

Необхідно з'ясувати поняття та зміст матеріально-правових та процесуальних меж розгляду справи в апеляційному порядку.

Значну увагу слід приділити дослідженню процесуальної форми відкриття провадження, підготовка розгляду справи судом апеляційної інстанції, розгляду справи судом апеляційної інстанції, комплексу процесуальних дій, що вчиняються при перегляді судових рішень судом апеляційної інстанції. Для цього студентам варто детально опрацювати цивільне процесуальне законодавство, правозастосовну практику. З метою поглиблення знань за необхідне дослідити наукові погляди щодо удосконалення процесуальної форми підготовки розгляду справи судом апеляційної інстанції, розгляду справи судом апеляційної інстанції, норм, що регламентують вчинення окремих процесуальних дій.

Студент повинен з'ясувати наявні в науковій літературі підходи до визначення поняття «повноваження суду». Повноваження суду на різних стадіях процесу дуже відрізняються за умовами своєї реалізації, процедурою здійснення, формою процесуального закріплення, юридичними наслідками.

Повноваження суду відрізняються і за ступенем обов'язковості їх здійснення судом. Судові повноваження поділяються на вирішальні та підготовчі. Повноваження можуть реалізовуватись судом апеляційної інстанції як в процесі розгляду апеляційної скарги, так і за результатами розгляду вказаного процесуального документу. Їх можна також поділити на ті, що пов'язані зі скасуванням судового рішення, із визнанням нечинним судового рішення, а тож ті, що не мають своїм наслідком його скасування, визнання нечинним.

Студенту необхідно детально проаналізувати підстави скасування судових рішень, визнання їх нечинними, опрацювати судову практику їх застосування, наукові погляди щодо удосконалення норм, що їх регламентують. Є потреба Слід приділити увагу дослідженню правових наслідків розгляду справи судом апеляційної інстанції.

Методичні рекомендації щодо проведення рольового тренінгу «Розгляд цивільної справи судом апеляційної інстанції»

У вивченні навчальної дисципліни «Перегляд судових рішень у цивільних справах» навчальний процес повинен включати в себе практичні заняття у формі ділових ігор.

Рольовий тренінг — ділова гра «Розгляд цивільної справи судом апеляційної інстанції» призначена для поглиблення теоретичної і практичної підготовки майбутніх юристів. Вона дає змогу вдосконалити, відшліфувати знання, отримані під час лекційних та семінарських занять з навчального курсу, а також подолати можливі прогалини у знаннях шляхом практичного їх застосування, дає змогу виявити здібності та недоліки окремих студентів і звернути увагу на ті якості, які необхідно розвивати.

Основною цілю ділової гри є підвищення рівня професійної підготовки студентів. Ділові ігри, з одної сторони, розвивають живий інтерес в тих, хто навчається, до глибокого вивчення теорії не тільки цивільного процесуального права, перегляду судових рішень у

цивільних справах, але й матеріального (цивільного, сімейного, трудового та ін.) права, дають можливість показати студентам практичну значимість теорії галузі права, дозволяють на особистому досвіді впевнитись у тому, як складно без міцних теоретичних знань вирішувати конкретні правові питання, швидко орієнтуватися в складних ситуаціях, які виникають при перегляді судових рішень. З іншої сторони, ділові ігри проводяться в наближених до практики умовах і обставині. Оскільки учасниками ігор є самі студенти, то тут для відкриваються можливості не тільки отримати наочні уявлення про роботу судді, представника, але перевірити себе у «справі», набути практичних навиків за майбутньою спеціальністю.

Ділові ігри дозволяють збільшити інтенсивність навчального процесу, підняти його на більш високий якісний рівень. Цього в значній мірі вдається досягнути, по-перше, за рахунок «автоматичного» зміщення уваги підготовки студентів на їх самостійну роботу поза аудиторією; по-друге, зростання активності під час гри у відведені для занять години; по-третє, за рахунок підвищення відповідальності кожного студента не тільки за себе, але й за результат всієї гри в цілому.

Тут студенти поставлені у такі умови, коли нормальне виникнення, розвиток і завершення гри прямо залежить від рівня теоретичних знань і вміння застосовуючи їх на практиці, від ступеня підготовленості до занять кожного з її учасників.

Не менш важливою є і практична підготовка студентів. Ділова гра не може бути розпочата і проведена не тільки без відповідної теоретичної підготовки учасників гри, але й без самих процесуальних дій: без викладення апеляційної скарги, без якісної підготовки до розгляду справи, без винесення відповідних судових рішень. Вся ця багатоманітна підготовча робота повинна бути проведена самими студентами поза часом семінарських занять. Ділова гра — це активна форма навчання. У ній одночасно приймають участь не один, не два і навіть не десять студентів, а вся навчальна група в цілому, кожному студенту тут відводиться своя визначена «роль». Специфіка ділової гри ставить в такі умови, коли вони вимушені не тільки висловлювати свої міркування по суті справи, але й не в меншій мірі ставити запитання, причому не викладачу, як це має місце під час проведення традиційного семінару, а своїм колегам за грою. Зміст цих питань вже само по собі свідчить про рівень теоретичної підготовки студентів. А навиків, отриманих тут, мають неабияке значення для підготовки висококваліфікованих фахівців.

Нарешті, ділові ігри переслідують і виховні завдання. Вони допомагають прививати любов до своєї майбутньої професії, зрозуміти всю її складність і привабливість. Але цим не обмежується виховне значення ділових ігор. Як відомо, перед науково-педагогічними працівниками вищих навчальних закладів стоїть завдання підготувати не тільки висококваліфікованих фахівців, але й людей гармонійно розвинених, таких, що поєднують у собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість.

Ділові ігри сприяють також розвитку у студентів почуття самостійності, винахідливості, вміння у складній ситуації відстоювати свою позицію, вони у певній степені допомагають студентів визначити свою майбутню професію.

Для виконання вказаних завдань необхідні наступні умови:

а) високий рівень підготовки викладача до ділової гри, володіння ним методикою проведення такого заняття, його вміння зацікавити студентів, дати їм повну можливість розкрити свої можливості у самостійній роботі;

б) висока теоретична і необхідна практична підготовка студентів, добре розуміння ними пройденого матеріалу як з цивільного процесу, перегляду судових рішень у цивільних справах, з матеріального права;

в) нерозривний зв'язок ділової гри з вивченими і тими, що вивчаються, темами дисципліни «Цивільне процесуальне право України», «Перегляд судових рішень у цивільних справах»;

г) правильний підбір фабули (макету) цивільної справи;

д) наявність «залу судового засідання», його своєчасне технічне забезпечення.

Будь-яку ділову гру можна умовно поділити на три етапи:

1) підготовка гри;

2) проведення ділової гри;

3) підведення підсумків роботи студентів.

Підготовка — важливий етап ділової гри. Саме тут повинні бути створені всі умови для її успішного розвитку і завершення. На цьому етапі проводиться велика організаційна робота. Тому приступити до підготовки гри необхідно завчасно. Строк підготовки необхідний для повторення пройденого матеріалу (без чого ділова гра не може бути успішно проведена), для того, щоб кожний з них міг в достатній мірі ознайомитися із своєю роллю, для підготовки і складення процесуальних документів — апеляційної скарги, відзиву на апеляційну скаргу, ухвали пов'язаних із підготовкою розгляду справи апеляційним судом, призначення справи до розгляду та інших, а також всіх інших процесуальних дій, передбачених законом.

При підготовці ділової гри необхідно, у першу чергу, правильно підібрати фабулу цивільної справи. Обираючи справу, необхідно врахувати і кількісний склад навчальної групи, в якій проводиться гра. Для ділової гри слід обрати таку цивільну справу, в якій кожному студентові відводилась б своя конкретна роль (судді, експерта та ін.). Підбір фабули повинен здійснюватися викладачем спільно із самими студентами. Їх пропозиції повинні враховуватися. Якщо за своїми умовами обрана фабула цивільної справи не зовсім підходить для гри, то до неї за допомогою викладача можуть бути внесені відповідні зміни та доповнення (наприклад, розширене коло учасників судового процесу, додаткове введені ті чи інші обставини та ін.). Обрана фабула повинна бути вивчена кожним студентом групи. Це дозволяє їм активно включитися до гри, критично відноситись до всього, що проходить у «залі судового засідання».

Визнається, що тільки після вивчення фабули обраної справи для гри можна приступити до розподілу «ролей» між студентами. Цю роботу в основному повинні провести самі студенти. Добре знаючи обставини справи, яка призначена до розгляду, і можливості кожного студента групи, вони самостійно визначаються з цим завданням. Тільки у необхідних випадках викладачі дають поради, консультації і рекомендації.

Підготовчий період включає в себе також відкриття апеляційного провадження і підготовку справи до розгляду. Всі «процесуальні» дії щодо відкриття апеляційного провадження, підготовки справи до розгляду повинні здійснювати відповідно до вимог цивільного процесуального законодавства. Ці дії проводяться студентами у позааудиторний час. На практичних заняттях обговорюються лише підсумки їх роботи у цих двох стадіях.

Другий етап гри — основний. Він повністю відведений для розгляду і вирішення справи судом апеляційної інстанції. Розгляд справи бажано було б проводити в спеціально підготовленому «залі судових засідань», оснащеним технічними засобами фіксації ходу судового засідання, а ще краще й відеозаписом. Наявність відеозапису дисциплінує студентів, надає можливість у будь-який момент, зупинивши гру, відновити і обговорити з ними потрібний фрагмент гри, дозволяє учасникам процесу побачити себе «у справі» і краще зрозуміти допущені помилки.

Ділова гра повинна проводитися в обстановці і умовах, наближених до розгляду цивільних справ в судах і суворо у відповідності до вимог цивільного процесуального законодавства.

Разом з тим у гри необхідні і певні умовності. Наприклад, тільки умовно можна призупинити провадження у справі, відкласти розгляд справи. І це зрозуміло. Хід гри не може бути призупинений, зупинити ж провадження у справі або відкласти розгляд справи в певній ігровій ситуації «суд» просто зобов'язаний. Тому ці необхідні, умовно вчинювані процесуальні дії тільки фіксуються в процесуальних документах, зміст яких оголошується в залі судового засідання.

Умовно повинні вчинятися і інші процесуальні дії: видалення свідків із залу суду, відводи «складу суду», передача справи в інший суд для розгляду справи по суті та ін.

Вчинення необхідних умовних процесуальних дій у діловій гри обов'язкове. Це повинні знати студенти ще у підготовчий період.

Невчинення умовної процесуальної дії, яку за обставинами справи повинен був вчинити учасник гри, повинно розцінюватися як помилка, що свідчить про прогалини у теоретичній підготовці студентів.

Керує «судовим засіданням» студент, який виконує роль «головуючого». Виконання цієї ролі — складне завдання. Тому гра проходить дедалі організованіше і цікавіше, коли в цій

ролі виступає добре теоретично і практично підготовлений студент. У будь-якому випадку до «судового засідання» з цим студентом викладачу необхідно провести співбесіду.

Головуючий, інші студенти, що входять до колегії суддів, зобов'язані не тільки уважно слідкувати за ходом гри, але і фіксувати для себе вчинення (невчинення) учасниками судового процесу всіх процесуальних дій. Ні в якому разі не повинна випускатися з уваги і етика спілкування учасників судового процесу. На цю обставину необхідно звернути особливу увагу.

На прохання викладача у кінці кожної частини судового засідання може бути оголошена невелика перерва. У випадку наявності необхідного технічного забезпечення (відеоапаратурою) цей час може використовуватися для колективного перегляду відеозапису і обговорення роботи студентів в тій чи іншій частині судового засідання. В обговоренні повинні приймати участь всі студенти навчальної групи. Основне в обговоренні — виявити помилки і виявити причини їх вчинення. Наприклад, при обговоренні підготовчої частини судового засідання апеляційного суду особливу увагу слід звернути на роботу суду. При розгляді пояснень учасників справи особливу увагу слід звернути увагу на виступи адвокатів.

Виявлені помилки, допущені судом і учасниками справи, можуть бути виправлені тільки у відповідності з процесуальними нормами.

Перерви і обговорення кожної частини судового засідання на цьому етапі гри зовсім не обов'язкові. Вони необхідні тільки у тих випадках, коли хід гри відхиляється від наміченого русла, коли допущені учасниками судового процесу грубі помилки пройшли непоміченими як для них самих, так і для інших присутніх у залі студентів.

Закінчується ділова гра винесенням судового рішення у справі.

Спеціальний час повинен відводитися для підведення підсумків роботи студентів у ділових іграх. Обговорюється робота кожного студента, відзначаючи як позитивні моменти, так і недоліки його роботи у діловій грі. Робота «суду» та учасників судового процесу оцінюється не тільки з точки зору дотримання (недотримання) ними процесуальних норм, але й точки зору дотримання норм судової, адвокатської етики.

Нарешті оцінку роботи студентів у цілому дає викладач.

Учасники гри повинні попередньо повторити теми «Розгляд справи по суті», «Розгляд справ у порядку спрощеного провадження», главу 6, 10 розділу III, главу 1 розділу V ЦПК України, вивчити матеріали цивільної справи.

Семінарське заняття 7-9

Тема 5. Касаційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах.

- 5.1. Становлення та розвиток касаційного провадження в цивільному судочинстві.
- 5.2. Сутність, мета та завдання та значення касаційного провадження.
- 5.3. Ознаки касаційного провадження. Види (моделі) касації.
- 5.4. Поняття та значення права касаційного оскарження судових рішень.
- 5.5. Об'єкти касаційного оскарження.
- 5.6. Процесуальна форма, строки та порядок здійснення права касаційного оскарження.
- 5.7. Правовий статус учасників справи в касаційному провадженні.
- 5.8. Доказування в суді касаційної інстанції.
- 5.9. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції.
- 5.10. Зупинення виконання судового рішення судом касаційної інстанції.
- 5.11. Відкриття касаційного провадження: поняття, передумови, порядок, процесуальна форма.
- 5.12. Підготовка справи до касаційного розгляду: мета, завдання, значення, процесуальна форма. Порядок та підстави призначення справи до судового розгляду.
- 5.13. Розгляд справ судом касаційної інстанції: мета, завдання та значення; процесуальна форма.
- 5.14. Підстави та порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду.

5.15. Повноваження суду касаційної інстанції: поняття, значення, види, підстави застосування.

Аудиторна письмова робота

1. Вирішити задачі:

1. Говоров звернувся з позовом до Морозова про визнання договору недійсним. Рішенням суду першої інстанції позов був задоволений. Судом апеляційної інстанції рішення залишене без змін. Відповідач подав касаційну скаргу на рішення першої інстанції та постанову суду апеляційної інстанції порушення строку на касаційне оскарження. У клопотанні про поновлення строку на касаційне оскарження відповідач послався на те, що після проголошення постанови йому був наданий неповний текст постанови, а її повний текст був наданий йому зі спливом строку на касаційне оскарження, що, на його думку, є поважною причиною пропуску строку. До клопотання була додана копія заяви відповідача про видачу повного тексту постанови суду апеляційної інстанції, подана у день прийняття постанови, з відміткою про її видачу зі спливом строку на касаційне оскарження.

Що має вчинити суддя-дповідач у такій ситуації?

2. До суду касаційної інстанції разом із касаційною скаргою надійшла заява про забезпечення позову. По касаційній скарзі через три дні була постановлена ухвала про відкриття касаційного провадження, а заява про забезпечення позову була розглянута у день її надходження та повернена заявнику. В ухвалі, зокрема, зазначалось на неможливість подання заяви про забезпечення позову на стадії касаційного провадження, адже норми Цивільного процесуального кодексу України про касаційне провадження не передбачають забезпечення позову на цій стадії.

Чи правомірні дії суду?

3. С. звернулася у суд із позовом до ВАТ про поновлення на роботі, стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу. Позивачка посилалась на те, що її незаконно звільнено з посади головного бухгалтера на підставі ст. 38 КЗпП України — за власним бажанням. При цьому вказувала, що заяву про звільнення за власним бажанням написала від тиском директора, який погодився надати їй чергову відпустку за умови подання нею заяви на звільнення за власним бажанням після закінчення відпустки. Вона була вимушена погодитись на такі умови, оскільки відпустка їй була необхідна для лікування дочки у м. Києві. У період перебування у відпустці вона захворіла та з 26 вересня до 27 жовтня 2016 року знаходилась на стаціонарному лікуванні, а після продовжувала лікування амбулаторно, про що поставила до відома своє керівництво.

Рішенням суду позовні вимоги С. залишено без задоволення. Судом було встановлено, що одержавши відпустку з наступним звільненням в останній її день, позивачка за два дні до закінчення відпустки захворіла й у стані тимчасової непрацездатності перебувала до 12 січня 2017 року, а тому була звільнена зі спливом решти 2 днів перерваної хворобою відпусткою.

Судом апеляційної інстанції було скасовано рішення суду першої інстанції та ухвалене нове рішення про задоволення позову С. Ухвалюючи нове рішення суд апеляційної інстанції виходив із того, що прийняттям і оплатою листків непрацездатності позивачки відповідач поновив із нею трудові правовідносини й звільнив С. з 15 січня 2017 року за ст. 38 КЗпП України без подання нової заяви про звільнення за власним бажанням.

ВАТ була подана касаційна скарга на рішення суду апеляційної інстанції.

Складіть проект касаційної скарги.

Яка із вказаних судових інстанцій допустила судову помилку?

Який процесуальний документ постановить суд касаційної інстанції?

4. В січні 2017 року Олешко М. звернувся в суд з позовом до заводу про визнання недійсним рішення про його переселення з кімнати №4 у гуртожитку до кімнати №11 (того ж гуртожитку), його вселення до кімнати №4. Олешко М. послався на те, що він є наймачем

кімнати №4 три роки та що його виселили без його згоди. Він вказував також на термін його роботи на цьому заводі (22 роки).

Рішенням міськрайонного суду позов задоволено.

Судом апеляційної інстанції було скасовано рішення суду першої інстанції та ухвалене нове рішення про відмову в задоволенні позову. Суд апеляційної інстанції розглянув справу за відсутності позивача.

Як вбачається із матеріалів справи приміщення в кімнаті №4 гуртожитку було виділене сім'ї токаря Красного В.А., що підтверджується копією ордеру.

Які судові помилки допущено? Яке судове рішення повинен постановити суд касаційної інстанції?

5. С. звернувся із позовом до підприємства «Х» про стягнення суми індексації заробітної плати. Свою вимогу позивач мотивував тим, що при звільненні його з роботи з ним не було проведено розрахунку, у зв'язку з чим міський суд ухвалив рішення про стягнення на його користь середнього заробітку за час затримки розрахунку та звернув це рішення до виконання. Посилаючись на те, що рішення суду тривалий час не виконується, а споживчі ціни на товари і послуги зросли, позивач просив зобов'язати відповідача виплатити йому ще й суму індексації.

Рішенням суду першої інстанції, залишеним без змін постановою суду апеляційної інстанції в задоволенні позовних вимог відмовлено.

С. подав касаційну скаргу, в якій просив скасувати вищевказані судові рішення у зв'язку з неправильним застосуванням судами норм матеріального права, зокрема Закону України «Про індексацію грошових доходів населенню».

Яке судове рішення повинен постановити суд касаційної інстанції?

6. М. звернувся до суду з позовом до С. та осіб, які проживають разом із нею, про виселення без надання іншого жилого приміщення. Позивач зазначав, що він є власником ½ частини жилого будинку, яка раніше належала відповідачці і яку він придбав з прилюдних торгів. Незважаючи на це, колишня власниця С. та члени її сім'ї звільнити житло відмовляються. Крім того, С. навмисно вселила в будинок своїх родичів, які раніше там не проживали. Придбана частина будинку потрібна М. для проживання, проте він позбавлений такої можливості через неправомірні дії відповідачів. Посилаючись на зазначене, позивач просив виселити С. та всіх осіб, які проживають разом з нею, із займаного житла без надання їм іншого жилого приміщення.

Рішенням місцевого суду, залишеним без змін постановою суду апеляційної інстанції, в задоволенні позову відмовлено.

М. було подано касаційну скаргу.

Складіть проект касаційної скарги. Яке судове рішення повинен постановити суд касаційної інстанції? Напишіть його.

7. У 2016 році К. звернулася у суд з позовом до С. про поділ майна подружжя. Суд у своєму рішенні констатував, що холодильник, пральна машина, газова плитка, належать позивачці, є її особистим майном і поділу не підлягають.

У 2017 році К. звернулася в суд з позовом до С. про витребування майна з чужого незаконного володіння. Позивачка зазначала, що за період перебування з відповідачем у шлюбі отримала за договором дарування холодильник, пральну машину, газову плиту. Рішенням місцевого суду позов було задоволено, зобов'язано С. повернути К. холодильник, пральну машину, газову плиту.

Постановою суду апеляційної інстанції рішення районного суду було скасовано із закриттям провадження у справі у зв'язку з наявністю рішення суду, яке постановлено щодо тих же сторін, про той же предмет і з тих же підстав.

Чи було допущено судову помилку? Якщо так, то яким судом?

Складіть проект касаційної скарги.

8. ОСОБА_1 звернулася подала касаційну скаргу на ухвалу Апеляційного суду

Львівської області від 17 січня 2018 року (в справі за позовом ОСОБА_1 до державного підприємства «Львівприлад» про поновлення на роботі), якою відмовлено в задоволенні заяви начальника Франківського відділу державної виконавчої служби Львівського міського управління юстиції про роз'яснення щодо подальшого виконання рішення суду.

Який процесуальний документ повинен постановити суд?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: касація, касаційне провадження, суд касаційної інстанції, право касаційного оскарження, касаційна скарга, спосіб перегляду судових рішень, перегляд судових рішень судом касаційної інстанції, палата, об'єднана палата, Велика Палата Верховного Суду, постанова суду касаційної інстанції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Для створення фундаменту знань з опанування теоретичних та практичних проблем, що складаються в касаційному провадженні, студент повинен з'ясувати основні етапи становлення та розвитку касаційного провадження як способу перегляду судових рішень. Потрібно дослідити генезу розвитку інституту касації у період незалежної держави. Слід звернути увагу на Закони України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України» від 21 червня 2001 року, «Про судоустрій і статус суддів» від 07 липня 2010 року, «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року, «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року. Незважаючи на зміни в інстанційній судовій системі України у 2001, 2010, 2016 роках, норми ЦПК України, що регламентують цей вид провадження потребують удосконалення.

Ознайомившись із наявними в науковій літературі підходами щодо визначення сутності касаційного провадження, студент повинен засвоїти його мету, завдання, значення. За необхідне з'ясувати коло функцій, що виконує цей вид провадження.

Важливим напрямом у підготовці до теми є з'ясування видів (моделей) касації, критеріїв їх розмежування. Порівняти їх наявні різновиди у вітчизняному процесуальному законодавстві, підстави їх зміни.

Студент повинен проаналізувати ознаки касації. Значну увагу слід приділити дослідженню ознак національної моделі касаційного провадження. Необхідно звернути увагу на дію принципів цивільного судочинства при касаційному перегляді судових рішень. Студент повинен з'ясувати переваги та недоліки вказаного механізму перегляду судових рішень.

Дослідження права касаційного оскарження необхідно здійснювати з поновлення знань про його зміст та значення, їх удосконалення. Слід приділити увагу процесуальним «фільтрам» здійснення цього права.

Характеристика суб'єктного складу щодо права на касаційне оскарження судових рішень, що набрали законної сили, має здійснюватись шляхом розгляду проблемних аспектів його здійснення учасниками справи. Слід звернути увагу на недосконалість правового регулювання здійснення цього права особами, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, і як наслідок проблемність його здійснення цими суб'єктами процесу.

Значну увагу слід приділити такому об'єкту касаційного оскарження як ухвала, на яку може бути подана касаційна скарга, незалежно від оскарження рішення суду. При з'ясуванні цього питання слід провести комплексний аналіз норм ЦПК України, ознайомитись із рішеннями Конституційного Суду України.

За необхідне звернути увагу на зміст касаційної скарги, що подаються на ухвали суду апеляційної інстанції.

Слід дослідити судову практику щодо обчислення строків касаційного оскарження у разі реалізації відповідного права особами, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права свободи, інтереси та (або) обов'язки.

Студент повинен визначити коло прав та обов'язків учасників справи в касаційному провадженні, дослідити наявні їх класифікації. Необхідно з'ясувати наявні проблеми здійснення прав, виконання процесуальних обов'язків, гарантії їх забезпечення.

Важливе значення полягає дослідження проблем доказової діяльності в касаційному провадженні. Діяльність суб'єктів доказування спрямовується на встановлення юридичного факту наявності чи відсутності судової помилки, яка полягає в ухваленні незаконного судового рішення.

Необхідно з'ясувати поняття та зміст матеріально-правових та процесуальних меж розгляду справи в касаційному порядку.

Значну увагу слід приділити дослідженню процесуальної форми відкриття провадження у справі, підготовки справи до касаційного розгляду, розгляд справи, комплексу процесуальних дій, що вчиняються при перегляді судових рішень судом касаційної інстанції. Для цього студентам варто детально опрацювати цивільне процесуальне законодавство, правозастосовну практику. З метою поглиблення знань за необхідне дослідити наукові погляди щодо удосконалення процесуальної форми підготовки розгляду справи судом касаційної інстанції, норм, що регламентують вчинення окремих процесуальних дій. Слід приділити увагу процедурі вирішення питання про зупинення виконання судового рішення, зупинення його дії.

Студенту варто опрацювати судову практику щодо підстав призначення справи до судового розгляду судом касаційної інстанції.

За необхідне звернути увагу на повноваження передачі справи на розгляд: палати; об'єднаної палати; Великої Палати Верховного Суду. Потрібно зосередитись на складі суду, який уже розглядає справу, складі суду, який уповноважений розглянути справу після її передачі, підставах передачі справи, суб'єктах ініціювання передачі справи, порядку її передання. Теоретичні знання мають бути проілюстровані конкретними прикладами із судового практики.

Після дослідження порядку розгляду касаційної скарги, що надійшла до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи, студент повинен викристалізувати його особливості.

Повноваження суду касаційної інстанції на різних стадіях процесу дуже відрізняються за умовами своєї реалізації, процедурою здійснення, формою процесуального закріплення, юридичними наслідками. Повноваження можна поділити на ті, що пов'язані зі скасуванням судового рішення, із визнанням нечинним судового рішення, а тож ті, що не мають своїм наслідком його скасування, визнання нечинним. Система повноважень включає можливість суду касаційної інстанції ухвалювати власні судові рішення відповідно до функцій касації, в тому числі в аспекті формування єдності судової практики.

Новелою цивільного процесуального є визначення переліку підстав обов'язкового скасування судового рішення з направленням справи на новий розгляд. Складнощі у застосуванні ч. 6 ст. 411 ЦПК України полягають у відсутності чітко визначеного вичерпного переліку підстав для скасування судом касаційної інстанції судових рішень суду першої та апеляційної інстанцій і направлення справи для продовження розгляду справи.

Студенту необхідно опрацювати судову практику застосування функціональних повноважень суду касаційної інстанції, наукові погляди щодо удосконалення норм, що їх регламентують. Слід приділити увагу дослідженню правових наслідків розгляду справи судом касаційної інстанції.

Семінарське заняття 10-11

Тема 6. Провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах

Питання для усного опитування та дискусії

6.1. Становлення та розвиток провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами.

- 6.2. Поняття, мета, завдання та значення провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами, його характерні риси. Місце провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами в системі перегляду судових рішень.
- 6.3. Виняткові обставини, нововиявлені обставини, нові обставини, нові докази як категорії цивільного процесуального права.
- 6.4. Підстави перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами.
- 6.5. Поняття та значення права на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Об'єкти перегляду.
- 6.6. Процесуальна форма, строки та порядок здійснення права на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
- 6.7. Правовий статус учасників справи у провадженні у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами.
- 6.8. Доказування в суді, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими та виключними обставинами.
- 6.9. Процедура перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами: мета, завдання та значення, процесуальна форма відкритті провадження у справі, підготовки справи до розгляду, розгляду заяви.
- 6.10. Повноваження суду, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Аудиторна письмова робота

1. Вирішити задачі:

1. При розгляді справи про поновлення на роботі Бережного В.Ю., звільненого за прогул без поважних причин, свідки Гюрін А.М. і Лукіна А.П. дали показання в судовому засіданні про те, що невихід на роботу позивача протягом 3-х днів обумовлюється тим, що він рятував державне майно від пожежі і отримав незначні пошкодження здоров'я, йому була надана медична допомога і листок непрацездатності на 3 дні.

Враховуючи ці обставини, суд поновив на роботі Бережного В.Ю., виніс окрему ухвалу на незаконні дії адміністрації автопідприємства, де працював позивач. Через деякий час профспілка одержала заяву від своїх працівників про те, що Березний В.Ю. одержав пошкодження здоров'я не при врятуванні державного майна, а в заподіяному ним дебоші, але приховав це. Свідки знали про це, але Лукіна А.П. використала своє службове становище фельдшера, допомогла Бережному В.Ю. незаконно одержати листок непрацездатності.

При перевірці ці факти були підтверджені. Чи є підстави для перегляду рішення за нововиявленими обставинами?

2. К. звернулася до суду апеляційної інстанції із заявою про перегляд постанови суду апеляційної інстанції у зв'язку з нововиявленими обставинами.

К. зазначала, що рішенням районного суду було задоволено позов Г. до неї про відновлення межових знаків. Постановою суду апеляційної інстанції подана нею апеляційна скарга була відхилена, а рішення залишено без змін.

Посилаючись на те, що в лютому 2018 р. їй стали відомі для справи обставини, що не були їй раніше відомі і мають суттєве значення для справи, К. просила скасувати постанову суду апеляційної інстанції.

Який процесуальний документ повинен постановити суд? Напишіть його.

3. Любар В.О. звернувся до суду з заявою про перегляд рішення суду за нововиявленими обставинами і просить скасувати рішення районного суду по справі за позовом Олексійко О.М. до Карпенко О.С. про визнання права власності на будівлю. Любар В.О. вважав рішення суду незаконним і необґрунтованим. Любар В.О. наводив у своїй заяві обставини, що є істотними для справи, та не були відомі йому на час розгляду справи районним судом. Любар В.О. просив скасувати рішення суду.

Який процесуальний документ повинен постановити суд? Напишіть його.

4. В січні 2018 року ОСОБА_1 звернулася до суду касаційної інстанції із заявою про перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами постанови суду касаційної інстанції від 10 грудня 2017 року про скасування судового рішення і направлення справи на новий розгляд до суду першої інстанції

Яке судове рішення постановить суд касаційної інстанції.

5. В лютому 2018 року ОСОБА_1 звернулася до суду касаційної інстанції із заявою про перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами постанови суду касаційної інстанції від 28 грудня 2017 року про скасування судових рішень і залишення заяви без розгляду.

Яке судове рішення постановить суд касаційної інстанції.

6. Рішенням суду від 25.12.2017 р., було задоволено вимогу про визнання відумерлою спадщини, що залишалася після померлих осіб: ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_5, та про передачу у власність територіальної громади сільської Ради об'єктів нерухомого майна.

05.02.2018 року ОСОБА_6 звернулася із заявою про перегляд цього рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами. У заяві вказувалось, що спадкоємцем після смерті ОСОБА_5 і ОСОБА_1 є її неповнолітня донька ОСОБА_7, а також на відсутність документів, які б підтверджували факт смерті ОСОБА_1.

Який процесуальний документ повинен постановити суд? Напишіть його.

7. Морозову стало відомо, що суд прийняв рішення щодо права власності на будинок, співвласником якого він є за заповітом. Суд не залучив його до участі у справі. З прийнятим рішенням він не був згодний, адже право власності на весь будинок було визнано за іншою особою. Рішення набрало законної сили. Морозов подав заяву про перегляд рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Яку ухвалу має прийняти суддя за цією заявою?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами, перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами, заява про перегляд судових рішень, суд, який ухвалив рішення, прийняв постанову, постановив ухвалу, видав судовий наказ; підстави перегляду.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Студент повинен з'ясувати основні етапи становлення та розвитку провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами. Необхідно зосередити увагу на зміні підходів законодавця у регламентації перегляду судових рішень, виокремленні ним виключних обставин, віднесення до них тих, які раніше нормотворець вважав нововиявленими, такими, за яких можливе ініціювання провадження по перегляду ВС України.

Ознайомившись із наявними в науковій літературі підходами щодо визначення сутності перегляду з нововиявленими та винятковими обставинами, студент повинен визначити його місце в структурі цивільного процесу. Він має засвоїти його мету, завдання, значення. Важливо визначити, що об'єднує між собою апеляційне провадження, касаційне провадження, провадженням у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами. Студент повинен з'ясувати переваги та недоліки вказаного механізму перегляду судових рішень.

Незважаючи на значні зміни, внесені до ЦПК України, інституту перегляду судових актів у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами, як і раніше, присвячено лише кілька статей (статті 423–429), котрі лише в загальних рисах регулюють його. Студент повинен звернутись до судової практики, її узагальнення за окремими підставами перегляду.

Студент повинен чітко розмежовувати такі правові категорії як виняткові обставини, нововиявлені обставини, нові обставини, нові докази.

Увагу слід зосередити на проблемних аспектах реалізації права на перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами, особливостях доказової діяльності. Слід звернути увагу на те, що заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами з такої підстави як істотні для справи обставини, що не були встановлені судом, та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи може бути подана не пізніше трьох років з дня набрання судовим рішенням законної сили. Потребує детального аналізу така підстава як встановлена Конституційним Судом України неконституційність (конституційність) закону України, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого (не застосованого) судом при вирішенні справи.

За необхідно звернутись до наукових поглядів з питання визначення суб'єктного складу ініціювання цього виду провадження, законодавства іноземних держав Звернути увагу на недосконалість правового регулювання цього питання в чинному ЦПК України.

Студент повинен визначити коло прав та обов'язків учасників справи при перегляді судового рішення за нововиявленими обставинами та при перегляді судового рішення за виключними обставинами. Необхідно з'ясувати наявні проблеми здійснення прав, виконання процесуальних обов'язків, гарантії їх забезпечення.

Важливе значення займає дослідження проблем доказової діяльності при перегляді судових рішень за нововиявленими обставинами, а також за виключними обставинами.

Слід врегулювати порядок перегляду, починаючи з відкриття, підготовки цього виду провадження. Студенту необхідно детально проаналізувати повноваження суду по скасуванню судового рішення і ухвалення нового, скасуванню судового рішення та передачі справи на новий розгляд, опрацювати судову практику їх застосування, наукові погляди щодо удосконалення норм, що їх регламентують.

Для належної підготовки до семінарського заняття студентам необхідно детально опрацювати цивільне процесуальне законодавство, опрацювати правозастосовну практику, дослідити наукові погляди.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Судова помилка як категорія цивільного процесуального права

Завдання 1. Підготувати порівняльну таблицю, яка б відображала специфіку доказування судової помилки у судових рішеннях, що не набрали та набрали законної сили (визначте критерії та розкрийте їх).

Питання для самоконтролю

- Визначте поняття судового захисту цивільних прав.
- В чому полягає сутність та значення права на усунення судової помилки?
- Як співвідносяться право на судовий захист та право на усунення судової помилки?
- Що означає термін «судова помилка»?
- Які розрізняють види судових помилок?
- Які фактори зумовлюють виникнення судових помилок?
- Які особливості доказування судової помилки?
- Яка мета доказування судової помилки?
- Які етапи доказування судової помилки?

Тема 2. Поняття та система перегляду судових рішень

Завдання 1. Сформулювати завдання системи перегляду судових рішень.

Завдання 2. Розмежувати поняття перегляд та перевірка судових рішень.

Завдання 3.Провести порівняльну характеристику понять контроль, перевірка та нагляд в цивільному процесі.

Питання для самоконтролю

- В чому полягає сутність перегляду судових рішень?
- Яке значення перегляду судових рішень?
- В чому полягає контрольна функція судів вищестоящих інстанцій?
- Яка структура системи перегляду судових рішень?
- В чому полягає значення системи перегляду судових рішень?
- Як реалізується принцип правової визначеності?
- Які шляхи оптимізації системи перегляду судових рішень?

Тема 3. Перегляд, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції

Завдання 1. Охарактеризувати наявні підходи щодо доцільності та ефективності перегляду, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції.

Завдання 2. Охарактеризувати різновиди перегляду, скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції.

Завдання 3. Скласти проекти наступних процесуальних документів (один із вказаних на вибір студента):

- заява про перегляд заочного рішення судом першої інстанції;
- заява про скасування судового наказу;
- заява про скасування рішення суду про визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;
- заява про скасування рішення суду про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.

Питання для самоконтролю

- В чому полягає сутність перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції?
- В чому полягає сутність скасування судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції?
- Яка мета перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції?
- Які завдання перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції?
- Яке значення відіграє перегляд судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції?
- Які суб'єкти наділені правом на перегляд судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції?
- Які суб'єкти наділені правом на подання заяви про скасування судового рішення у цивільних справах судом першої інстанції?
- Які судові рішення можуть виступати об'єктом перегляду судом першої інстанції?
- Які судові рішення можуть виступати об'єктом скасування судом першої інстанції?
- Якими правами та обов'язками наділені учасники справи при перегляді судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції?
- Якими правами та обов'язками наділені учасники справи при розгляді заяви про скасування судового рішення судом першої інстанції?
- Яка специфіка доказування у суді першої інстанції при перегляді судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили?
- Яка специфіка доказування у суді першої інстанції при розгляді заяви про скасування судового рішення?
- Яка процедура перегляду судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції?

- Яка процедура розгляду заяви про скасування судового рішення судом першої інстанції?
- Якими повноваженнями наділений суд першої інстанції, що здійснює перегляд судового рішення, що не набрало законної сили?

Тема 4. Апеляційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах

Завдання 1. Дослідити наявні в науковій літературі підходи щодо визначення поняття та значення права оскарження судових рішень.

Завдання 2. Проаналізувати можливі додаткові підготовчі дії на стадії підготовки справи до судового розгляду, вчинювані судом апеляційної інстанції.

Завдання 3. Провести порівняльну характеристику перегляду судових рішень у цивільних справах, що не набрали законної сили, судом першої інстанції та судом апеляційної інстанції.

Завдання 4. Проаналізувати наявні класифікації повноважень апеляційного суду.

Завдання 5. Скласти проекти процесуальних документів (один документ на вибір студента):

- апеляційна скарга на заочне рішення;
- апеляційна скарга на додаткове рішення;
- апеляційна скарга на ухвалу суду;
- відзив на апеляційну скаргу (на рішення суду);
- заява про приєднання до апеляційної скарги.

Питання для самоконтролю

- В чому полягає сутність апеляційного провадження.
- Яка мета апеляційного провадження?
- Які завдання апеляційного провадження?
- Які ознаки апеляційного провадження є загальними?
- Які ознаки апеляційного провадження є спеціальними?
- Що слід розуміти під терміном «модель апеляційного провадження»?
- Які розрізняють види апеляційного провадження?
- Яке значення права апеляційного оскарження судового рішення?
- Які проблеми виникають при реалізації права апеляційного оскарження?
- Які права учасників справи в суді апеляційної інстанції?
- Які обов'язки учасників справи в суді апеляційної інстанції?
- Які умови прийняття нових доказів судом апеляційної інстанції?
- В чому проявляється специфіка доказування в суді апеляційної інстанції?
- В який строк і ким може бути подано заяву про приєднання до апеляційної скарги?
- Які розрізняють межі апеляційного розгляду?
- Які норми ЦПК України, що регламентують вчинення процесуальних дій в апеляційному провадженні, потребують удосконалення?
- Які виділяють види повноважень суду апеляційної інстанції?
- Які правові наслідки розгляду справи апеляційним судом?
- Які підстави для скасування рішення суду першої інстанції та його зміни або ухвалення нового рішення апеляційним судом?
- Які особливості апеляційного оскарження ухвал судів першої інстанції?
- Що таке окрема ухвала в апеляційному провадженні?

Тема 5. Касаційне провадження як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах

Завдання 1. Дослідити наявні в науковій літературі підходи щодо визначення значення касаційного провадження.

Завдання 2. Визначити відмінні риси касаційного провадження від апеляційного провадження. Підготуйте порівняльну таблицю апеляційного та касаційного проваджень. При її складанні слід врахувати, що у подальшому до неї за необхідно буде внести відомості щодо перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Таблиця № 1

№ з/п	Найменування критерію	Апеляційне провадження	Касаційне провадження

Завдання 3. Підготуйте порівняльну таблицю. При її складанні слід врахувати, що у подальшому до неї за необхідно буде внести відомості щодо перегляду судового рішення за нововиявленими та виключними обставинами.

Таблиця № 2

№ з/п	Найменування критерію	Апеляційне провадження	Касаційне провадження
1.	Сутність		
2.	Мета		
3.	Завдання		
4.	Значення		

Завдання 4. Охарактеризувати дію принципу правової визначеності при перегляді судового рішення в касаційному провадженні.

Завдання 5. Підготувати порівняльну таблицю, яка відображала здійснення таких прав як апеляційного та касаційного оскарження. При її складанні слід врахувати, що у подальшому до неї за необхідно буде внести відомості щодо здійснення права на звернення про перегляд судового рішення за ново виявленими, виключними обставинами.

Таблиця № 3

№ з/п	Найменування	Право апеляційного оскарження	Право касаційного оскарження
1.	Об'єкти перегляду		
2.	Суб'єкти, що наділені правом на звернення про перегляд		
3.	Процесуальна форма ініціювання перегляду		
4.	Строк здійснення права		
5.	Порядок здійснення права		

Завдання 6. Провести порівняльну характеристику процедури перегляду судових рішень судом апеляційної інстанції та судом касаційної інстанції.

Завдання 7. Скласти проект процесуального документу (один із вказаних на вибір студента):

- касаційна скарга на рішення суду першої інстанції;
- касаційна скарга на постанову суду апеляційної інстанції;
- касаційна скарга на ухвалу суду першої інстанції;
- касаційна скарга на ухвалу суду апеляційної інстанції.

Питання для самоконтролю

- В чому полягає сутність касаційного провадження.
- Яка мета касаційного провадження?
- Які завдання касаційного провадження?
- Які ознаки касаційного провадження є загальними?
- Які ознаки касаційного провадження є спеціальними?
- Які розрізняють види касаційного провадження?
- Яке значення права касаційного оскарження судового рішення?
- Які проблеми виникають при реалізації права касаційного оскарження?
- Які права учасників справи в суді касаційної інстанції?
- Які обов'язки учасників справи в суді касаційної інстанції?
- В чому проявляється специфіка доказування в суді касаційної інстанції?
- В який строк і ким може бути подано заяву про приєднання до касаційної скарги?
- Яка процесуальна форма відкриття касаційного провадження?
- Яка процесуальна форма підготовки розгляду справ касаційним судом ?
- Як вирішується питання про зупинення виконання оскарженого судового рішення, зупинення його дії?
- Які розрізняють межі касаційного розгляду?
- Які підстави для передачі справи на розгляд об'єднаної палати?
- Які підстави для передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду?
- Які норми ЦПК України, що регламентують вчинення процесуальних дій в касаційному провадженні, потребують удосконалення?
- Які виділяють види повноважень суду касаційної інстанції?
- Які правові наслідки розгляду справи касаційним судом?
- Які підстави для скасування судових рішень і направлення справи на новий розгляд?
- Які особливості касаційного оскарження ухвал судів першої інстанції?
- Які особливості касаційного оскарження ухвал судів апеляційної інстанції?

Тема 6. Провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами як спосіб перегляду судових рішень у цивільних справах

Завдання 1. Дослідити оскарження судових рішень, ухвалених при перегляді у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Завдання 2. Визначити відмінні риси провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами від інших проваджень, в порядку яких здійснюється перегляд судових рішень.

Завдання 3. Продовжити заповнення Таблиць № 1-3.

Завдання 4. Скласти проект процесуального документу (на вибір студента):

- заява про перегляд рішення за нововиявленими обставинами;
- заява про перегляд рішення за виключними обставинами;
- заява про перегляд ухвали за нововиявленими обставинами;
- заява про перегляд судового наказу за нововиявленими обставинами;
- заява про перегляд постанови за нововиявленими обставинами.

Питання для самоконтролю

- В чому полягає сутність провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами?
- Яка мета провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами?
- Яка мета провадження у зв'язку з виключними обставинами?
- Які завдання провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами?
- Які ознаки провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами?
- Яке значення права на перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами?

- Які проблеми виникають при реалізації права перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами?
- Які проблеми виникають при реалізації права перегляд судового рішення у зв'язку з виключними обставинами?
- Які права учасників справи при перегляді судових рішень за нововиявленими обставинами?
- Які права учасників справи при перегляді судових рішень за нововиявленими виключними обставинами?
- Які обов'язки учасників справи при перегляді судових рішень за нововиявленими обставинами?
- В чому проявляється специфіка доказування при перегляді судових рішень за нововиявленими обставинами?
- В чому проявляється специфіка доказування при перегляді судових рішень за виключними обставинами?
- Які норми ЦПК України, що регламентують вчинення процесуальних дій при перегляді судових рішень у порядку провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами, потребують удосконалення?
- Чи наявна потреба удосконалення процесуальної форми перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами?
- Які виділяють види повноважень за наслідками розгляду заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими та виключними обставинами?
- Які підстави для скасування судового рішення і ухвалення нового?
- Які підстави для скасування судового рішення і передання справи на новий розгляд?
- Які правові наслідки розгляду справи в провадженні у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів з запропонованої тематики, слайдів-презентацій по одній з тем дисципліни. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за встановленими вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання індивідуальних завдань

Для виконання індивідуальних завдань студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, судову практику, статистичні дані, аналітичну інформацію органів.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів : лівого — 30 мм, верхнього та нижнього — 20 мм, правого — не менше 10 мм.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення завдання і повинно бути виконано шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

При виконанні індивідуального завдання у формі реферату, останній незалежно від теми, повинен містити наступні реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, зміст, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності). Розділи змісту роботи формулюються самостійно студентом як найважливіші напрями розкриття її теми.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Загальний обсяг реферату має становити до 15 сторінок формату А4.

Титульний аркуш реферату оформлюється за зразком 1.

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного права та процесу**

**Навчальна дисципліна:
Перегляд судових рішень у цивільних справах**

РЕФЕРАТ

на тему:

« ... назва теми ... »

Виконала:

студентка **Сармат**

Вікторія Дмитрівна

Перевірила:

Трач

Оксана Михайлівна

Хмельницький

2018

Виклад роботи подається за наведеним нижче порядком.

		ЗМІСТ	Стор.
	Вступ	-	2
1.	(назва першого розділу)	-	3
2.	(назва другого розділу)	-	6
3.	(назва третього розділу)	-	9
	Висновки	-	12
	Список використаних джерел	-	14

Вступ

.....
(Виклад змісту вступу)

1. (назва першого розділу)

.....
(Виклад змісту першого розділу)

2. (назва другого розділу)

.....
(Виклад змісту другого розділу)

3. (назва третього розділу)

.....
(Виклад змісту третього розділу)

Висновки

.....
(Виклад змісту висновків)

Список використаних джерел

1. . . . (реквізити джерела)
2. . . . (реквізити джерела)
3. . . . (реквізити джерела) (і т.д. відповідно до вимог оформлення списку джерел).

Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис студента.

1.5.2. Теми рефератів

1. Право на усунення судової помилки як складова судового захисту цивільних прав.
2. Ознаки судової помилки.
3. Доказування судової помилки у судових рішеннях, що не набрали законної сили.
4. Доказування судової помилки у судових рішеннях, що набрали законної сили.
5. Сутність та значення перегляду судових рішень.
6. Сутність та значення системи перегляду судових рішень.
7. Перегляд та перевірка судових рішень в цивільному процесі.
8. Контроль, перевірка та нагляд в цивільному процесі.
9. Напрями удосконалення системи перегляду судових рішень.
10. Система перегляду судових рішень: основні засади функціонування та перспективи розвитку.
11. Принцип правової визначеності та система перегляду судових рішень.

12. Місце Європейського суду з прав людини в системі перегляду судових рішень.
13. Право на оскарження судового рішення та порядок його здійснення.
14. Приєднання до скарги як форма здійснення права на оскарження.
15. Процесуальна форма ініціювання перегляду судових рішень.
16. Суб'єкти оскарження судових рішень.
17. Підстави скасування судових рішень.
18. Становлення та розвиток апеляційного провадження в цивільному судочинстві.
19. Рішення як об'єкт апеляційного оскарження.
20. Ухвала як об'єкт апеляційного оскарження.
21. Суб'єкти права апеляційного оскарження.
22. Процесуальна форма здійснення права апеляційного оскарження.
23. Докази в суді апеляційної інстанції.
24. Оптимізація процесуальної форми підготовки розгляду справи судом апеляційної інстанції.
25. Становлення та розвиток касаційного провадження в цивільному судочинстві.
26. Рішення як об'єкт касаційного оскарження.
27. Ухвала як об'єкт касаційного оскарження.
28. Суб'єкти права касаційного оскарження.
29. Процесуальна форма здійснення права касаційного оскарження.
30. Оптимізація процесуальної форми підготовки розгляду справи судом касаційної інстанції.
31. Проблеми реалізації окремих повноважень суду апеляційної інстанції (на прикладі конкретного повноваження).
32. Проблеми реалізації окремих повноважень суду касаційної інстанції (на прикладі конкретного повноваження).
33. Нововиявлені обставини та нові докази в цивільному процесі.

Результати виконання студентами індивідуальних завдань може оцінюватися кількістю балів у таких межах:

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Кількість балів
1.	Реферат на одну із тем, наведених в п. 1.5.2., відповідно до вимог визначених в п.1.5.1.	1,0-4,0
2.	Презентація по одній з тем дисципліни, відповідно до вимог визначених в п.1.5.1.	1,0-4,0

1.6. Тематика курсових робіт

Курсова робота – форма самостійної роботи студента, метою якої є поглиблене дослідження конкретних наукових напрямів, тем, що є складовими навчальної дисципліни, та яка виконується у сьомому семестрі. Кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист.

Вимоги до курсової роботи, порядку та принципів захисту й оцінювання встановлюються відповідними методичними рекомендаціями.

1. Поняття та види судової помилки в цивільному процесі.
2. Рішення як об'єкт оскарження в цивільному процесі.
3. Ухвала як самостійний об'єкт оскарження в цивільному процесі.
4. Судовий наказ як об'єкт оскарження в цивільному процесі.
5. Право на перегляд судових рішень, що не набрали законної сили, та порядок його здійснення в цивільному судочинстві.
6. Право на перегляд судових рішень, що набрали законної сили, та порядок його здійснення в цивільному судочинстві.
7. Цивільні процесуальні строки при перегляді судових рішень у цивільному судочинстві.

8. Перегляд судових рішень судом першої інстанції.
9. Перегляд судових рішень, ухвалених у наказному провадженні.
10. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи як засада цивільного судочинства.
11. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом як засада цивільного судочинства.
12. Становлення та розвиток апеляційного провадження в цивільному процесі України.
13. Поняття та види апеляційного провадження в цивільному процесі.
14. Право апеляційного оскарження судового рішення та порядок його здійснення в цивільному процесі.
15. Апеляційне оскарження ухвал у цивільному судочинстві.
16. Правовий статус учасників справи в апеляційному провадженні.
17. Доказування в суді апеляційної інстанції.
18. Перегляд судових рішень, що не набрали законної сили, судом апеляційної інстанції.
19. Межі розгляду цивільної справи судом апеляційної інстанції.
20. Скасування судових рішень як повноваження суду апеляційної інстанції у цивільному процесі.
21. Становлення та розвиток касаційного провадження в цивільному процесі України.
22. Право касаційного оскарження судового рішення та порядок його здійснення в цивільному процесі.
23. Учасники цивільного процесу в суді касаційної інстанції.
24. Правовий статус учасник справи в касаційному провадженні.
25. Межі розгляду цивільної справи судом касаційної інстанції.
26. Перегляд судових рішень судом касаційної інстанції у цивільному процесі України.
27. Скасування судових рішень як повноваження суду касаційної інстанції у цивільному процесі.
28. Сутність та значення перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами.
29. Сутність та значення перегляду судового рішення за виключними обставинами.
30. Право на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у цивільному судочинстві.
31. Повноваження суду за результатами перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

1.7. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль у третьому семестрі проводиться у формі усного екзамену.

1.7.1. Питання для підсумкового контролю, що проводиться у формі екзамену

1. Право на усунення судової помилки як компонент судового захисту.
2. Поняття та ознаки судової помилки.
3. Види судових помилок.
4. Умови (фактори), що зумовлюють виникнення судових помилок.
5. Специфіка доказування судової помилки у судових рішеннях, що не набрали законної сили.
6. Специфіка доказування судової помилки у судових рішеннях, що набрали законної сили.
7. Сутність та значення перегляду судових рішень в цивільному процесі.
8. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи як засада цивільного судочинства.
9. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом як засада цивільного судочинства.
10. Поняття та значення контролю, перевірки в цивільному процесі.
11. Перегляд та перевірка судових рішень, контроль, нагляд як категорії цивільного процесуального права.
12. Сутність та значення системи перегляду судових рішень.
13. Система перегляду судових рішень і принцип правової визначеності.
14. Суд першої інстанції в системі перегляду судових рішень.

15. Суди апеляційної інстанції в системі перегляду судових рішень.
16. Суд касаційної інстанції в системі перегляду судових рішень.
17. Місце Європейського суду з прав людини в системі перегляду судових рішень.
18. Процесуальні строки перегляду судових рішень.
19. Зупинення виконання судового рішення при перегляді судового рішення.
20. Поняття та значення права оскарження судових рішень.
21. Становлення та розвиток перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції в цивільному судочинстві.
22. Сутність, мета, завдання та значення перегляду судових рішень у цивільних справах судом першої інстанції.
23. Право на перегляд заочного рішення судом першої інстанції та порядок його здійснення.
24. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про перегляд заочного рішення.
25. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Повноваження суду першої інстанції за результатами розгляду заяви про перегляд заочного рішення.
26. Доказування у суді першої інстанції при перегляді заочного рішення.
27. Право на скасування судових рішень у цивільних справах, ухвалених в наказному та окремому провадженнях, судом першої інстанції та порядок його здійснення.
28. Правовий статус учасників справи під час розгляду заяви про скасування судового рішення судом першої інстанції.
29. Порядок розгляду заяви про скасування судового рішення у цивільних справах, його правові наслідки.
30. Становлення та розвиток апеляційного провадження в цивільному судочинстві.
31. Сутність, мета, завдання та значення апеляційного провадження.
32. Загальні та спеціальні ознаки апеляційного провадження.
33. Види апеляції в цивільному процесі.
34. Поняття та значення права апеляційного оскарження судових рішень.
35. Рішення як об'єкт апеляційного оскарження в цивільному процесі.
36. Ухвала як об'єкт апеляційного оскарження в цивільному процесі.
37. Суб'єкти апеляційного оскарження в цивільному процесі.
38. Процесуальна форма здійснення права апеляційного оскарження в цивільному процесі.
39. Строки та порядок здійснення права апеляційного оскарження.
40. Правовий статус учасників справи в апеляційному провадженні.
41. Докази в суді апеляційної інстанції: поняття, види, умови прийняття.
42. Доказування в суді апеляційної інстанції.
43. Межі розгляду справи апеляційним судом.
44. Відкриття апеляційного провадження: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
45. Підготовка розгляду справи судом апеляційної інстанції: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
46. Розгляд справ судом апеляційної інстанції: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
47. Особливості розгляду в апеляційному порядку окремих категорій справ.
48. Повноваження суду апеляційної інстанції: поняття, значення, види.
49. Скасування судового рішення як повноваження суду апеляційної інстанції.
50. Визнання нечинним судового рішення як повноваження суду апеляційної інстанції.
51. Правові наслідки розгляду справи судом апеляційної інстанції.
52. Постанови суду апеляційної інстанції.
53. Становлення та розвиток касаційного провадження в цивільному судочинстві.
54. Сутність, мета та завдання та значення касаційного провадження.
55. Ознаки касаційного провадження.
56. Види касації в цивільному процесі.
57. Поняття та значення права касаційного оскарження судових рішень.
58. Рішення як об'єкт касаційного оскарження в цивільному процесі.

59. Постанова як об'єкт оскарження та перегляду в цивільному процесі.
60. Ухвала як об'єкт касаційного оскарження в цивільному процесі.
61. Суб'єкти касаційного оскарження в цивільному процесі.
62. Процесуальна форма здійснення права касаційного оскарження в цивільному процесі.
63. Строки та порядок здійснення права касаційного оскарження.
64. Правовий статус учасників справи в касаційному провадженні.
65. Доказування в суді касаційної інстанції.
66. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції.
67. Строки розгляду касаційної скарги.
68. Відкриття касаційного провадження: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
69. Підготовка справи до касаційного розгляду: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
70. Розгляд справи судом касаційної інстанції: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
71. Розгляд справи палатою, об'єднаною палатою, Великою Палатою Верховного Суду: підстави, порядок, процедура.
72. Особливості розгляду касаційної скарги, що надійшла до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи.
73. Повноваження суду касаційної інстанції: поняття, значення, види, підстави застосування.
74. Скасування судового рішення із направленням справи на новий розгляд як повноваження суду касаційної інстанції.
75. Правові наслідки розгляду справи судом касаційної інстанції.
76. Постанови суду касаційної інстанції.
77. Поняття, мета, завдання та значення провадження у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами, його характерні риси.
78. Суди, що здійснюють перегляд судового рішення за нововиявленими та виключними обставинами.
79. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.
80. Підстави перегляду судових рішень за виключними обставинами.
81. Відмінність нововиявлених обставин від нових обставин та нових доказів.
82. Право на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами: поняття, значення, структура.
83. Об'єкти перегляду за нововиявленими або виключними обставинами в цивільному процесі.
84. Суб'єкти права на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами в цивільному процесі.
85. Процесуальна форма здійснення права на перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами або виключними в цивільному процесі.
86. Строки та порядок здійснення права на перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами в цивільному процесі.
87. Права та обов'язки учасників справи при перегляді судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
88. Доказування в суді, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
89. Процедура перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
90. Повноваження суду, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

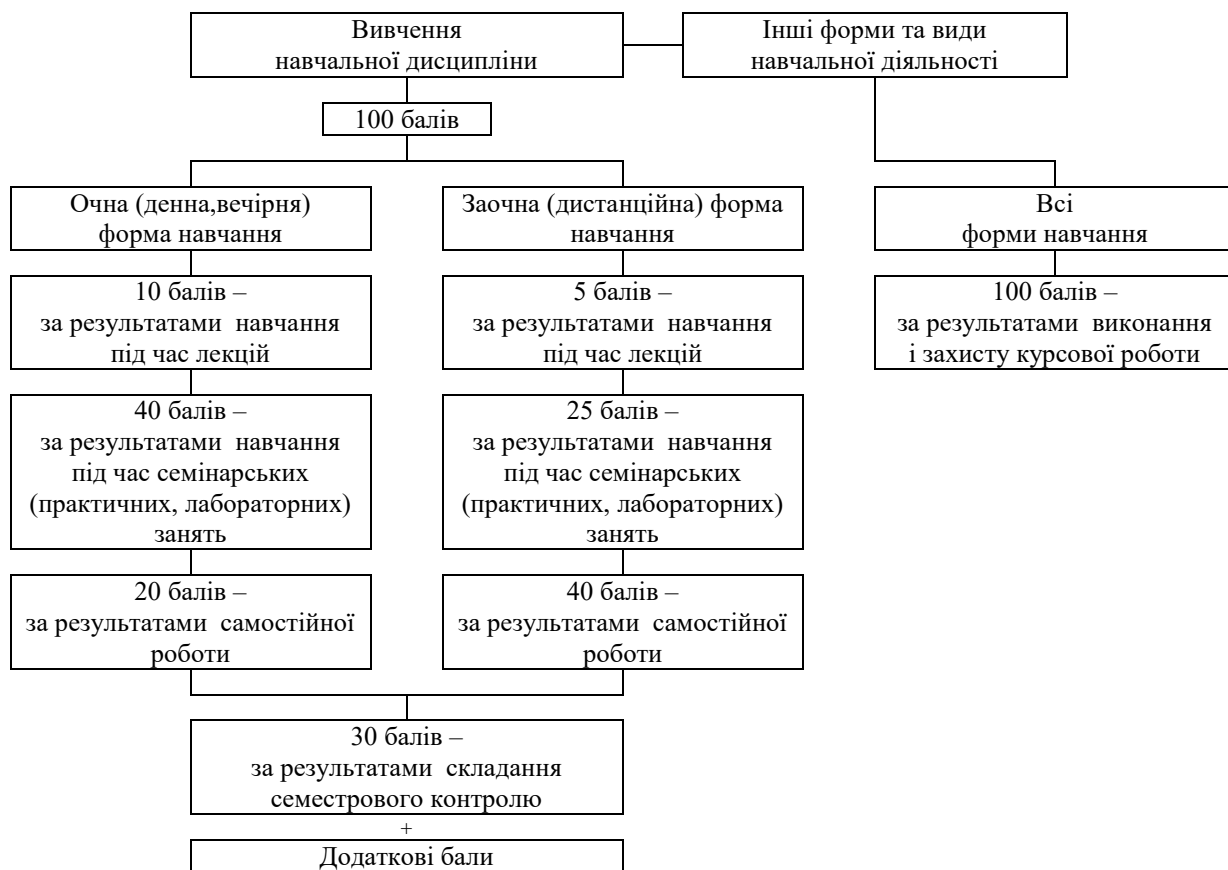
1.7.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Правовий статус учасників справи в апеляційному провадженні.

2. Підготовка справи до касаційного розгляду: поняття, значення, процесуальна форма, склад процесуальних дій.
3. Повноваження суду, що здійснює перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 5 лекційних занять за заочною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Денна	10	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 11 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	б тем	Номер теми						Усього балів
		1	2	3	4	5	6	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	1	2	4	3	12
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	8						8
	Усього балів							20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

3.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141; 2005. № 2. Ст. 44; 2011. № 10. Ст. 68; 2014. № 11. Ст. 142, 143; 2016. № 28. Ст. 532.
2. Загальна декларація прав людини, проголошена Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. // Права людини. Міжнародні договори України: декларації, документи / упорядник Ю. К. Качуренко. — К. : Наукова думка, 1992. — С. 18-24.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, прийнятий Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 16.12.1966 р. // Права людини. Міжнародні договори України. — К., 1992. — С. 36-58.
4. Конвенція про захист прав і основних свобод людини, підписана у Римі, 04.11.1950 р. // Вісник Українського центру прав людини. — 1998. — № 3. — С. 29-37.
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. у редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017 р. // ОВУ. — 2004. — № 16. — Ст. 1088; ВВР. — 2017. - № 48. - Ст.436; ОВУ. — 2018. — № 6. — Ст. 245; 246.
6. Про автоматизовану систему документообігу суду: положення, затверджене Радою суддів України 26 листопада 2010 р. // Вісник Верховного суду України. — 2010. - № 12 (124).
7. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. у редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017 р. // ОВУ. — 2005. — № 32. — Ст. 1918; ВВР. — 2005. — № 35-36, 37. — Ст. 446; ВВР. — 2017. - № 48. - Ст.436.
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України № 5076-VI від 05.07.2012 р. // ОВУ. — 2012. — № 62. — Ст. 2509.
9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. // ОВУ. — 2011. — № 51. — Ст. 2009.
10. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 року № 1404-VIII // Офіційний вісник України. — 2016. - № 53. — Ст. 1852.

11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України 23.02.2006 р. // ОВУ. — 2006. — № 12. — Ст. 792; ВВР. — 2006. — № 30. — Ст. 260.
12. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22.12.2005 р. // ОВУ. — 2006. — № 1-2. — Ст. 13; № 6 (уточнення); ВВР. — 2006. — № 15. — Ст. 128.
13. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2015. - № 18, № 19-20. - Ст. 132.
14. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 р. // ВВР. — 2017. — № 35. — Ст. 376.
15. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — № 2-3. — Ст. 12.
16. Про судовий збір : Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI // ОВУ. — 2011. — № 59. — Стор. 110. — Ст. 2349; ВВР. — 2017. - № 48. - Ст.436
17. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 року // Відомості Верховної Ради України . — 1994. — № 28. — Ст. 232.
18. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 07.07.2010 р. № 2453-VI // ВВР. — 2010. — № 41, № 41-42; № 43; № 44-45. — Стор. 1468. — Ст. 529.
19. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII // ВВР. — 2016. — № 29. — Ст. 535.
20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII // Офіційний вісник України. — 2016. - № 56. — Ст. 1935; ВВР.- 2017. - № 2. - Ст. 25; ВВР. — 2017. - № 7-8. - Ст.50; ВВР. — 2017. - № 48. - Ст.436.

3.1.2. Літературні джерела

21. Балюк М. І. Практика застосування цивільного процесуального кодексу України (цивільний процес у питаннях і відповідях). Коментарі, рекомендації, пропозиції / М. І. Балюк, Д. Д. Луспенник. — Х: Харків юридичний, 2008. — 708 с. — (Серія «Судова практика»).
22. Білоусов Ю. В. Виконавче провадження : навч. посібн. / Ю. В. Білоусов. — К.: Прецедент, 2005. — 192 с.
23. Борисова Е. А. Апелляция в гражданском (арбитражном) процессе / Е. А. Борисова. — Издание второе, исправленное и дополненное. — М. : Городец, 1997. — 160 с.
24. Васильев С. В. Гражданский процесс : учебное пособие / С. В. Васильев. — Х.: Одиссей, 2006. — 512 с.
25. Васильев С. В. Цивільний процес України: навч. посіб. / С. В. Васильев. - К. : Центр учбової л-ри, 2013. - 343 с.
26. Васильев С. В. Порівняльний цивільний процес: підруч. / С. В. Васильев. — К.: Алерта, 2015. — 352 с.
27. Васильев С. В. Гражданское судопроизводство государств-участников СНГ / С. В. Васильев. — Х. : Харьков юридический, 2008. — 512 с.
28. Гражданский процесс : теория и практика / Под ред. М. К. Треушников. — М. : Городец, 2008. — 352 с.
29. Гузь Л. Є. Підстави для скасування судових рішень (ухвал) та способи запобігання їх виникнення при розгляді цивільних справ в судах / Л. Є. Гузь. — Х. : Поліграфіст, 2006. — 792 с.
30. Гусаров К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядку: монографія / К. В. Гусаров. — Х.: Право, 2010. — 352 с.
31. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Я. П. Зейкан. — К.: Юридична практика, 2006. — 560 с.
32. Зейкан Я. П. Цивільний процесуальний кодекс України. Станом на 15.06.2011: Науково-практичний коментар / Зейкан Я.П. — К.: КНТ, 2011. — 680 с.

33. Зразки процесуальних документів (заяви, позовні заяви, скарги, клопотання). Стратегія і тактика цивільного процесу : практичний посібник. / Кравчук В. М. — К. : Атіка, 2007. — 352 с.
34. Карнаух Т. М. Цивільне процесуальне право України: навчальний посібник/ Карнаух Т.М., Ханік-Посполітак Р.Ю. — К.:Юстініан, 2011. — 400 с.
35. Кравчук В. М. Науково-практичний коментар до Цивільного процесуального кодексу України / В. М. Кравчук, О. І. Угриновська. — Х. : Фактор, 2010. — 786 с.
36. Курс цивільного процесу : підручн. / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін. ; за ред. В. В. Комарова. — Х. : Право, 2011. — 1352 с.
37. Лукьянова Е. Г. Теория процессуального права / Е. Г. Лукьянова. — 2-е изд., перераб. — М.: Норма, 2004. — 240 с.
38. Луспенік Д. Д. Настільна книга професійного судді при розгляді цивільних справ (складання судових процесуальних документів за новим ЦПК України) / Д. Д. Луспенік. — Х. : Харків юридичний, 2005. — 640 с.
39. Луць В. В. Цивільний процес України: Підручник / Луць В.В., Харитонов Є.О., Каззафарова І.С. — Х.: Одіссей, 2012. — 496 с.
40. Масюк В. В. Цивільний процес у схемах і таблицях: навч. посіб. / В.В. Масюк, М.Ю. Акулова. — Х.: Право, 2015. — 192 с.
41. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. Станом на 01.01.2012 р. / За заг. ред. Богатиря В.В. — К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2012. — 752 с.
42. Практикум з цивільного процесуального права України. Навчальний посібник для ВНЗ / за ред Ярошенка І.С.- К.: Дакор, 2016 — 348 с.
43. Проблеми теорії та практики цивільного судочинства : монографія / В. В. Комаров, В. І. Тертишніков, В. В. Баранкова та ін.; За заг. ред. В. В. Комарова. — Х. : Харків юридичний, 2008. — 928 с.
44. Процесуальні документи у цивільних справах (теорія, методика, практика) : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. С. Я. Фурси. — К. : КНТ, 2007. — 1088 с.
45. Теліпко В. Е. Науково-практичний коментар цивільного процесуального кодексу України / Теліпко В. Е. - Київ «Центр учбової літератури», 2011. — 983 с.
46. Тертишніков В. І. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / В. І. Тертишніков. — Х. : ФІНН, 2010. — 628 с.
47. Цивільний процес України: наук.-практ. посіб. / В. І. Тертишніков. - Харків : Юрайт, 2015. - 368 с.
48. Тертышников В. И. Гражданский процесс Украины (лекции) : учеб. пособ. / В. И. Тертышников. — Х. : СПД ФО Вапнярчук Н.Н., 2007. — 280 с.
49. Фурса С. Я. Докази і доказування у цивільному процесі : наук.-практ. пос. / С. Я. Фурса, Т. В. Цюра. — К. : Видавець Фурса С. Я., 2005. — 256 с.
50. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: Зі змінами та допов. станом на 10.04.2007.: науково-практичний коментар: / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак. У 2-х т. — Т. 1. — К. : КНТ, 2007. — 916 с.
51. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: Зі змінами та допов. станом на 10.04.2007 : Науково-практичний коментар: / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак. У 2-х т. — Т. 2. — К. : КНТ, 2007. -800 с. — («Процесуальні науки»).
52. Цивільний процес: навч. посіб. / Я. М. Садикова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. - Суми : Мрія, 2015. - 119 с.
53. Цивільний процес: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [К. В. Гусаров та ін.]. - Харків : Право, 2017. - 231 с.
54. Цивільний процес: навч. посібник для вузів / Чернооченко С.І. - 3-тє вид., переробл. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2014. — 417 с.
55. Цивільний процес у схемах і таблицях : навч. посіб. / В. В. Масюк, М. Ю. Акулова. - 2-е вид., доп. - Харків : Право, 2015. - 192 с.
56. Цивільний процес України / Логінов О.А. — Київ: «Юрінком Інтер», 2012. — 498 с.

57. Цивільний процес України: підручник / [Білоусов Ю. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. М. М. Ясинка. - К. : Правова єдність : Алерта, 2014. - 743 с.
58. Цивільний процес України : підруч. для студентів юрид. спец. ВНЗ / [Ківалов С. В. та ін.] ; за заг. ред. Заслуж. юриста України, д-ра юрид. наук, проф. Мінченко Р. М. - Херсон : Олди-плюс, 2014. - 719 с.
59. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Є.О. Харитонова, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубевої. – Київ: Істина, 2012. – 536 с.
60. Цивільний процес України: підручник / [Кучер В. О. та ін. ; за ред. В. О. Кучера] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛьвДУВС, 2016. – 767 с.
61. Цивільний процес України: Підручник. – Х.: Одіссей, 2012. – 496 с.
62. Цивільне процесуальне право: підручник / [І. С. Ярошенко та ін.] ; за заг. ред. І. С. Ярошенко ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2014. - 519 с.
63. Цивільне процесуальне право України : навч. посіб. / [Безлюдько І. О., Бичкова С. С., Бобрик В. І. та ін.] ; за заг. ред. С. С. Бичкової. — К. : Атіка, 2006. — 384 с.
64. Цивільне процесуальне право України: підручник / М.М. Ясинок, М.П. Курило, О.В. Кіряк, Ю.В. Білоусов, О.О. Кармаза, С.І. Запара та ін.; за заг. ред. М.М. Ясинка. – К.: Алерта, 2016.- 576 с.
65. Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С. Я. Фурси]. — К. : Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2009. — 848 с. — (Серія «Процесуальні науки»).
66. Цивільний процес : навч. посіб. / [А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, Р. О. Стефанчук, О. І. Угриновська та ін.] ; за ред. Ю. В. Білоусова. — К. : Прецедент, 2005. — 293 с.
67. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар. – 2-ге вид. перероб. і доп. / За ред. Є. О. Харитонова, О. І. Харитонової, В. В. Васильченка, Н. Ю. Голубевої та ін. – Х.: Одіссей, 2011. – 1016 с.
68. Шевчук П. І. Апеляційне і касаційне оскарження судових рішень (коментар цивільного процесуального законодавства) / П. І. Шевчук, В. В. Кривенко. — К. : Видавничий Дім “Юридична книга”, 2003. — 80 с.
69. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України : Академічний курс : підручник / М. Й. Штефан. — К. : Ін-ЮРЕ, 2005. — 624 с.

3.2. Допоміжні джерела

3.2.1. Нормативно-правові акти, судова практика

1. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2006 р. № 740 // ОВУ. — 2006. — № 22. — Ст. 1623.
2. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2006 р. № 784 (із змінами і доповненнями від 10.07.2006 р., № 952, від 18.07.2007 р., № 950) // ОВУ. — 2006. — № 22. — Ст. 1655.
3. Концепція судово-правової реформи в Україні // Голос України. — 1992. — 12 серпня.
4. Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, затв. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // ОВУ. — 2006. — № 19. — Ст. 1376; Урядовий кур’єр. — 2006. — 24 травня. — № 94.
5. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, затв. Указом Президента України від 20.05.2015 № 276/2015 // ОВУ. — 2015. - № 41. – Ст. 1267.
6. Про Національний план дій із забезпечення належного виконання рішень судів: Указ Президента України від 27.06.2006 р. № 587/2006 // www.rada.gov.ua.

7. Про затвердження вимог до осіб, які претендують на зайняття посади керівника апарату апеляційного суду: наказ ДСА України від 15.08.2016 р. № 167 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0167750-16>
8. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ: Наказ Державної судової адміністрації України від 17.12.2013 р. №173. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dsa.court.gov.ua/userfiles/Nakaz%20173.pdf>
9. Про затвердження інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання): Наказ Державної судової адміністрації України від 20.09.2012 р. №108. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://court.gov.ua/19173/>
10. Щодо перевірки допущених суддями процесуальних порушень та надання правової оцінки судовим рішенням: Лист Мініюсту за № 22-9-3682 від 11.05.2005 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
11. Про призначення суддів Верховного суду: Указ Президента від 10.11.2017 р. № 357/2017 // Офіційний вісник Президента України. -2017. - № 25. — Ст. 499.
12. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Слободянюка Івана Івановича щодо офіційного тлумачення положення пункту 12 частини першої статті 293 Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку з положеннями пунктів 2, 8 частини третьої статті 129 Конституції України // ОВУ. — 2010. — № 54. — 1819.
13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Вищої ради юстиції щодо офіційного тлумачення положення пункту 1 частини першої статті 131 Конституції України стосовно внесення Вищою радою юстиції подань про призначення суддів на посади (справа про призначення суддів) від 16.10.2001 р. // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 5. — 25.12; ОВУ. — 2001. — № 43. — 09.11.
14. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Вищої ради юстиції щодо офіційного тлумачення положень абзаців другого, третього пункту 1 частини першої статті 150 Конституції України (справа щодо актів про обрання/призначення суддів на посади та про звільнення їх з посад) від 27.03.2002 р. // ОВУ. — 2002. — № 14. — Ст. 768; Вісник Конституційного Суду України. — 2002. — № 2. — 17.06.
15. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 18, статей 32, 33, 34, 35, 36, 37, підпункту 5 пункту 3 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій України» (справа про Касаційний суд України) від 11.12.2003 р. // ОВУ. — 2003. — № 51. — Ст. 2705.
16. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 126 Конституції України та частини другої статті 13 Закону України «Про статус суддів» (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) від 01.12.2004 р. // ОВУ. — 2004. — № 49. — Ст. 3220.
17. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України та за конституційним поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 15 Кодексу адміністративного судочинства України, статті 7 Цивільного процесуального кодексу України (справа про мову судочинства) від 22 квітня 2008 року № 8-рп/2008 // Офіційний вісник України. — 2008. — № 33. — Ст. 1102.
18. Роз'яснення для громадян та учасників процесу щодо касаційних скарг, надісланих до ВССУ електронною поштою: Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ – офіційний сайт ВССУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

http://sc.gov.ua/ua/rozjasnennja_dlja_gromadjan_ta_uchasnikiv_procesu_cshodo_kasacijnih_s_karg_nadislanih_do_vssu_elektronnoju_poshtuju.html

19. Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 вересня 2011 року № 11 «Про судову практику застосування статей 353 – 360 Цивільного процесуального кодексу України» від 30.03.2012 р., № 3 // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2012. — № 3.
20. Про застосування Конституції при здійсненні правосуддя: постанова Пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996 р. № 9 // Вісник Верховного Суду України. — 1996. — № 2.
21. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції: Постанова Верховного Суду від 12.06.2009 р., № 2 // Вісник Верховного суду України. — 2009. — № 8. — С. 3.
22. Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду: Постанова Верховного Суду від 12.06.2009 р., № 5 // Вісник Верховного Суду України. — 2009. — № 7.
23. Про застосування цивільного процесуального законодавства при перегляді судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30.03.2012 р., № 4 // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2012. — № 3.
24. Про незалежність судової влади: Постанова Верховного Суду від 13.06.2007 р., № 8 // Вісник господарського судочинства. — 2007. — № 4. — С. 6.
25. Про судові рішення у цивільній справі: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 14 від 18.12.2009 р. // Вісник Верховного Суду України. — 2010. — № 1.
26. Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку: Постанова Пленуму Верховного Суду від 24.10.2008 р., № 12 // Вісник Верховного суду України. — 2008. — № 11. — С. 7-15.
27. Про судову практику розгляду цивільних справ в касаційному порядку: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 14.06.2012 р., № 10 // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2012. — № 4.

3.2.2. Літературні джерела

Тема 1

1. Актуальные проблемы развития судебной системы и системы добровольного и принудительного исполнения решений Конституционного Суда РФ, судов общей юрисдикции, арбитражных, третейских судов и Европейского суда по правам человека: сборник научных статей. — Краснодар-Санкт-Петербург: Юридический центр Пресс, 2008. — 977 с.
2. Братель О. Новий погляд на проблемні питання визначення завдань і мети цивільного судочинства / О. Братель // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 4
3. Братель О. Процесовзаємодіючі норми матеріального права в контексті реалізації процесуальних юридичних фактів при здійсненні цивільного судочинства / О. Братель // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 1. — С. 10-17.
4. Братель О. Темпоральні властивості процесуальних юридичних фактів у цивільному судочинстві України / О. Братель // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 3. — С. 5-10.
5. Василюк С. Застосування аналогії в цивільному процесі / С. Василюк, О. Ломоносова // Право України. - 2002. - № 3. - С. 135-137.
6. Виприцький А. О. Слідчий або змагальний цивільний процес у контексті збирання та дослідження доказів / А.О. Виприцький // Право і суспільство. - 2017. - № 2. Частина 2. — С. 34-38.
7. Грабовська О. Специфіка формування предмет доказування в цивільному процесі /

- О. Грабовська // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 3.
8. Гудима М. М. Преюдиційність судових актів як інститут цивільного процесуального права / М.М. Гудима, Д.І. Рудько // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 52-56.
 9. Загайнова С. К. Судебные акты в механизме реализации судебной власти в гражданском и арбитражном процессе / С. К. Загайнова. — М. : Волтерс Клувер, 2007. — 400 с.
 10. Зайцев И. М. Устранение судебных ошибок в гражданском процессе / И. М. Зайцев. — Саратов : Изд-во Саратов. ун-та, 1985. — 135 с.
 11. Калашник О. М.. Прогалини в цивільному процесуальному праві та їх усунення [Текст] : монографія / О. М. Калашник ; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. - Київ : Фоліант, 2017. - 247 с.
 12. Капустинський В. А. Теоретичні основи судового правозастосування / В. А. Капустинський, І.В. Волкова // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. -№ 5 (32). – С. 84-93.
 13. Короєд С. О. Судові помилки як перешкода ефективності цивільного судочинства [Електронний ресурс] / С. О. Короєд // Право і суспільство. - 2013. - № 6.2. - С. 84-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2013_6
 14. Кушнір Н. М. Види судових помилок в провадженні суду першої інстанції при розгляді та вирішенні цивільних справ [Електронний ресурс] / Н. М. Кушнір // Вісник Академії адвокатури України. - 2010. - Число 2. - С. 176-178.
 15. Кушнір Н. Процесуально-правова природа судової помилки / Н. Кушнір // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 11 (191). – С. 87-89.
 16. Луспенник Д. Д. Ідеальний процесуальний кодекс: яким він має бути?/ Д.Д. Луспенник // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2017. - № 3(36). – С.147-159.
 17. Ляшенко Р. Д. Презумпція законності судового рішення / Р. Д. Ляшенко, М. В. Власюк // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. - 2013. - № 3. - С. 19-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2013_3_5
 18. Лопатін А. В. Судові помилки у цивільному судочинстві: постановка проблеми [Електронний ресурс] / А. В. Лопатін // Молодий вчений. - 2015. - № 4(2). - С. 124-127. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_4\(2\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_4(2)_31)
 19. Майданик Р. Основи аргументації рішення суду в цивільному судочинстві України / Р. Майданик // Право України. -2016. -№ 10. – С. 95-107.
 20. Мартиненко В.М. Судові рішення та доступність механізмів їх оскарження / В.М. Мартиненко // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2011. -№ 1.
 21. Мороз Б. В. Особливості формування поняття судової помилки [Електронний ресурс] / Б. В. Мороз, Г. З. Лазько // Право і суспільство. - 2016. - № 2(3). - С. 56-61. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_2\(3\)_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_2(3)_11)
 22. Ніколенко Л. М. Поняття та ознаки судових помилок, які є підставою перегляду судових актів у господарському судочинстві [Електронний ресурс] / Л. М. Ніколенко // Часопис Київського університету права. - 2012. - № 2. - С. 175-178. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2012_2_42
 23. Нижний А. В. Спів про право у цивільному процесуальному законодавстві та судовій практиці / А. В. Нижний // Вісник Верховного суду України. -2015. - № 3 . – С. 26-34.
 24. Оніщенко Н. М. До питання про доктринальні юридичні помилки: природа та шляхи подолання / Оніщенко Н. М. // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. - № 2 (29). – С. 75-84.
 25. Паліюк В. П. Деякі аспекти тлумачення норм права (цивільно-правовий аспект) / В. П. Паліюк // Судова апеляція. — 2005. — № 1. — С. 24-34.
 26. Папкова О. А. Усмотрение суда / О. А. Папкова. — М. : Статут, 2005. — 413 с.
 27. Перунова О. М. Деякі аспекти документування у процесуальній формі цивільного судочинства / О. М. Перунова // Форум права. - 2015. - № 1. - С. 245–249. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
 28. Підлубна О. До питання визначення правової природи норм цивільного процесуального права / О. Підлубна // Підприємництво, господарство і право. - 2004. - № 6. -С. 61-64.
 29. Савчин Н. Підстави класифікації судових помилок у цивільному судочинстві

- України [Електронний ресурс] / Н. Савчин // Юридична Україна. - 2013. - № 2. - С. 73-77. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2013_2_15
30. Самолюк Ю. М. Судове рішення у цивільному процесі: спірні питання / Ю.М. Самолюк // Судова апеляція. – 2009. - № 1(14). – С.91-98.
 31. Сахнова Т. В. Курс гражданского процесса: теоретические начала и основные институты / Т. В. Сахнова. — М. : Волтерс Клувер, 2008. — 696 с.
 32. Смуригін О. О. Проблеми з оцінкою доказів у судовому засіданні / О. О. Смуригін // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 10 (122).
 33. Ткачев М.И. Законность и обоснованность судебных постановлений по гражданским делам / М. И. Ткачев. — Саратов, 1987. — 185 с.
 34. Ткачук А. Внутрішнє переконання судді як метод і результат оцінки доказів у цивільному процесі [Електронний ресурс] / А. Ткачук // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 2. - С. 43-47. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2016_2_9
 35. Фазікош Г. Щодо розширення логічного змісту поняття законності судового рішення / Г. Фазікош // Право України. — 2001. — № 12. — С. 42-47.
 36. Фролова О. В. До питання про вимоги до ухвал суду / О.В. Фролова //Право і суспільство.- 2014.-№6-1.-С.71-76.
 37. Цюра Т. Загальні правила діяльності суду при дослідженні та оцінці доказів / Т. Цюра // Підприємництво, господарство і право. — 2002. — № 11. — С. 49-52.
 38. Шевчук С. В. Захист права на додержання строків судового провадження: європейський досвід та українські реалії / С. В. Шевчук // Вісник Верховного Суду України. — 2006. — № 8 (72). — С. 31-36.
 39. Шкрбець Д. В. Стадії процесу доказування в цивільному процесі України : монографія / Д. В. Шкрбець. - Київ : [б. в.], 2016. - 124 с.
 40. Штефан А. С. Поняття судового доказування у цивільному процесі / А. С. Штефан // Часопис Академії адвокатури України. - 2015. - Т. 8, № 1. - С. 64-72.
 41. Шумська Н. Л. Спірні питання викладу вступної частини рішення суду у цивільній справі / Н. Л. Шумська // Вісник Верховного Суду України. - 2016. - № 2. - С. 42-46.

Тема 2

1. Актуальные проблемы развития судебной системы и системы добровольного и принудительного исполнения решений Конституционного Суда РФ, судов общей юрисдикции, арбитражных, третейских судов и Европейского суда по правам человека: сборник научных статей. — Краснодар-Санкт-Петербург : Юридический центр Пресс, 2008. — 977 с.
2. Андрієвська Л. О. Окремі аспекти забезпечення доступу до правосуддя в Україні: судовий збір / Л.О. Андрієвська, К.Ю. Нестерова // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 44-47.
3. Андронов І. Сутність рішення суду в цивільному процесі / І. Андронов // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 11. – С. 5-9.
4. Андронов І. В. Поняття та види судових ухвал у цивільному процесі / І.В. Андронов // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 1. – С. 57-62.
5. Білоусов Ю. В. Судові витрати як складова доступності правосуддя / Ю. В. Білоусов // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. — 2005. — № 3 (15). — С. 66-71.
6. Братель О. Новий погляд на проблемні питання визначення завдань і мети цивільного судочинства / О. Братель // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 4
7. Буайя Ф. Захист прав людини на національному та наднаціональному рівнях / Ф. Буайя // Право України. – 2012. – № 11-12. – С. 196-199.
8. Булкат М. С. Система принципів судової влади / М.С. Булкат // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 3-7.
9. Васильев С. В. Гражданское судопроизводство государств-участников СНГ / С. В. Васильев. — Х. : Харьков юридический, 2008. — 512 с.

10. Васильєв С.В. Порівняльний цивільний процес. Підручник / С.В. Васильєв. – К.: Алерта, 2015. – 352 с.
11. Вільгушинський М. Й. Роль судів загальної юрисдикції у забезпеченні ефективного застосування практики Європейського суду з прав людини / М. Й. Вільгушинський // Правове забезпечення ефективного виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : матер. II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 20- 21 вересня 2013 р.) / за ред. С.В. Ківалова. – О. : Фенікс, 2013. – С. 251-259.
12. Гетманцев М. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система: реальність і виклики сьогодення / Гетманцев // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. – С.179-183.
13. Глущенко С. В. Вищі спеціалізовані суди: сучасний стан забезпечення касаційного оскарження / С.В. Глущенко // Юридична Україна. – 2010. - №7. – С.112.
14. Головатий В. Уніфікація судової практики в Україні: теоретико-прикладні питання / В. Головатий // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 10. – С.237-241.
15. Городовенко А. Окремі питання організації системи судів України за принципами територіальності та спеціалізації в контексті сучасної конституційної реформи в Україні / А. Городовенко // Право України. – 2016. № 7. – С. 34-43.
16. Гудима М. М. Преюдиційність судових актів як інститут цивільного процесуального права / М.М. Гудима, Д.І. Рудько // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 52-56.
17. Гуйван П. Право на справедливе судочинство відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположених свобод / П. Гуйван // Право України. - 2017. - № 11. - С. 172-180.
18. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського суду з прав людини. Поняття розумного строку розгляду справи в національному судочинстві (частина 1) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 6. – С. 24-28.
19. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського суду з прав людини. Критерії розумності строку процесу за європейською конвенцією та українські правозастосовні реалії (частина 2) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 7. – С. 14-19.
20. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського Суду з прав людини. Окремі практичні питання щодо чинників, які зумовлюють недотримання розумних строків розгляду справи (частина 3) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 8. – С. 20-25.
21. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського суду з прав людини. Принцип правової визначеності як регулятор стабільності судочинства та незмінності остаточних рішень (частина 4) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 9. – С. 16-21.
22. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського суду з прав людини. Своєчасність виконання судового рішення – обов'язковий елемент правової ідеї щодо розумного строку розгляду справи (частина 5) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 10. – С. 26-31.
23. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського суду з прав людини. Проблеми національної правової системи щодо виконання судового рішення упродовж розумного строку (частина 6) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 11. – С. 29-34.
24. Гуйван П. Значення темпоральних чинників у практиці Європейського суду з прав людини. Про шляхи вирішення проблем, пов'язаних із недотриманням часових критеріїв здійснення національного судівництва (частина 7) / П. Гуйван // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 12. – С. 25-29.
25. Деменчук М. Деякі аспекти формування суддівського складу Верховного Суду [Електронний ресурс] / М. Деменчук // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 5. - С. 260-262. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_5_59
26. Дем'янова О. В. Система оскарження судових рішень за новим Цивільним процесуальним кодексом України / О. В. Дем'янова // Судова апеляція. — 2006. — № 4(5). — С. 74-78.
27. Ізарова І. О. Паралельний судовий розгляд у цивільному процесі: приклад Європейського Союзу та українські перспективи [Електронний ресурс] / І. О. Ізарова // Науковий вісник

- Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2016. - Вип. 20. - С. 96-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2016_20_26
28. Ільїн О. В. Вищі судові інстанції Російської імперії в першій половині XIX ст. (в дореформений період) / О. В. Ільїн // Форум права. - 2016. - № 1. - С. 93–96. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
29. Кайдашев Р. П. Окремі проблеми перегляду судових рішень адміністративними судами України / Р. П. Кайдашев // Форум права. - 2015. - № 5. - С. 107–109. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index
30. Камінська І. В. Генеза інституту незалежності суду на теренах України / І. В. Камінська // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. - № 4(31). – С. 143-154.
31. Квасневська Н. Д. Поняття судової системи України: сучасний погляд / Н.Д. Квасневська // Форум права. - 2015. - № 5. - С. 110–113. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
32. Керноз Н. Є. Проблемність визначення «цивільного судочинства» та його видів у Цивільному процесуальному кодексі України / Н. Є. Керноз // Молодий вчений. — 2016. — №2.
33. Ківалов С. В. Роль Верховних Судів держав-учасниць Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у подоланні структурних системних недоліків національних правових систем / С.В. Ківалов // Право України. – 2012. – № 11-12. – С. 63-71.
34. Кір'якова Н. П. Деякі аспекти необхідності вдосконалення положень Закону України «Про судовий збір» / Н.П. Кір'якова, Н.В. Хараджа // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2015. - № 3 (24). – С. 113-121.
35. Козюбра М. Судова правотворчість: аномалія чи іманентна властивість правосуддя / М. Козюбра // Право України. – 2016. - № 10. – С. 38-48.
36. Кот О. Механізми забезпечення єдності судової практики як гарантія захисту суб'єктивних цивільних прав / О. Кот // Право України. – 2016. - № 10. – С. 108-115.
37. Кройтор В. А. Поняття принципу поєднання засад диспозитивності та процесуальної активності суду в цивільному судочинстві [Електронний ресурс] / В. А. Кройтор // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2016. - № 2. - С. 143-153. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2016_2_21
38. Кубишкіна А. О. Особливості побудови апеляційних судів в Україні як важливий аспект сфери адміністративно-правового регулювання судової системи України [Електронний ресурс] / А. О. Кубишкіна // Правові горизонти. - 2017. - Вип. 4. - С. 109-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ln_2017_4_18
39. Кубишкіна А. О. Форми і рівень реалізації принципів судової влади в процесі організації та діяльності апеляційних судів в Україні [Електронний ресурс] / А. О. Кубишкіна // Право і суспільство. - 2016. - № 3(2). - С. 26-32. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_3\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_3(2)_6)
40. Кузнецова Н. Еволюція поглядів на проблему судової правотворчості у європейській континентально-правовій доктрині / Н. Кузнецова // Право України. – 2016. - № 10. – С. 28-37.
41. Куцик К. Заходи процесуального примусу, які застосовуються до порушників порядку в залі судового засідання / К. Куцик // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. – С. 13-23.
42. Копняк М. А. Сутність та зміст принципу незалежності суддів апеляційних судів України [Електронний ресурс] / М. А. Копняк // Форум права. - 2017. - № 1. - С. 71–76. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index
43. Лічман Л. Г. Значення судової практики для правозастосування в цивільному судочинстві / Л. Г. Лічман // Вісник Верховного суду України. – 2011. - № 6 (130).
44. Лошак О. С. Проблеми вирішення відводу судді в цивільному процесі України в суді першої інстанції / О.С. Лошак, В.В. Тимченко // Право і суспільство. - 2017. - № 1. Частина 2. – С. 68-72.
45. Лужанський А. В. Конституційна природа права на доступ до правосуддя в Україні / А. В. Лужанський // Держава і право. — 2010. — Вип. 50. — С. 197-201.

46. Луспенник Д. Верховенство права – «новий» старий принцип цивільного судочинства: співвідношення із принципом законності / Д. Луспенник // Право України. -2017. - № 8. – С. 9-20.
47. Луспенник Д. Д. Забезпечення єдності судової практики: незалежність судді при здійсненні правосуддя та підкоренні лише закону може виявитися під загрозою / Д. Д. Луспенник, М. М. Бородін // Судова апеляція. — 2006. — № 2. — С. 35-43.
48. Луспенник Д. Д. Законність, обґрунтованість і справедливість судового рішення — основні чинники авторитету судової влади (коментар) / Д. Д. Луспенник // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 1 (113).
49. Ляшенко Р. Д. Презумпція законності судового рішення / Р. Д. Ляшенко, М. В. Власюк // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. - 2013. - № 3. - С. 19-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2013_3_5
50. Мамницький В. Ю. Принцип змагальності і моделі цивільного судочинства в контексті судово-правової реформи/ В. Ю. Мамницький // Форум права. - 2017. - № 4. - С. 130–140. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_4_23
51. Мельник Я. Я. Формування системи процесуальних інститутів режиму цивільної процесуальної безпеки [Електронний ресурс] / Я. Я. Мельник // Право і суспільство. - 2016. - № 2(2). - С. 52-60. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_2\(2\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_2(2)_12)
52. Минченко Р. Н. Влияние решений Европейского Суда по правам человека на гражданское судопроизводство Украины / Р.Н. Минченко // Правове забезпечення ефективного виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : матер. II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 20–21 вересня 2013 р.) / за ред. С.В. Ківалова. – О. : Фенікс, 2013. – С. 283–292.
53. Москвич Л. М. Ефективність та справедливість судової системи / Л. М. Москвич // Вісник Верховного суду України. – 2009. - № 8 (108).
54. Москвич Л. М. Критерії оцінювання ефективності судової системи / Л. М. Москвич // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 10 (122).
55. Москвич Л. М. Напрями оптимізації судоустрою України / Л.М. Москвич // Вісник Верховного суду України. – 2011. - № 4 (128).
56. Москвич Л. М. Питання оптимізації функціонування судової системи / Л. М. Москвич // Вісник Верховного суду України. – 2008. - № 11 (99).
57. Навроцька Ю. Тенденції електронізації цивільного судочинства України / Ю. Навроцька, О. Угриновська // Право України. -2017. - № 8. – С. 130-138.
58. Овчаренко О. Принцип незалежності суддів vs принцип оскарження судового рішення: теоретичні й практичні аспекти [Електронний ресурс] / О. Овчаренко // Юридична Україна. - 2015. - № 6. - С. 70-79. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/urykr_2015_6_12
59. Олендер І. Я. Преюдиційний (консультативний) запит як механізм забезпечення єдності судової практики / І.Я. Олендер // Право України. – 2016. - № 10. – С. 116-124.
60. Ольховський Є. Б. Окремі питання реформування судочинства і судоустрою / Є. Б. Ольховський // Вісник Верховного суду України. – 2009. - № 7 (107).
61. Онопенко В. В. Механізм захисту прав людини в Україні потребує істотного вдосконалення / В. В. Онопенко // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 7 (131). – С. 4-7.
62. Осетинський А. Порівняльно-правовий аналіз функцій касаційної інстанції в судових системах країн романо-германської системи права та перспективи розвитку касації в господарському судочинстві України / А. Осетинський // Право України. — 2004. — № 5. — С. 23-28.
63. Параскева К. Трансформація ролі Європейського суду з прав людини у процесі судового нагляду за виконанням власних судових рішень: проблеми та перспективи / К. Параскева // Вісник Верховного суду України. – 2017. - № 7 (203). – С. 42-48.
64. Перунова О. М. Значення фіксації цивільного судочинства технічними засобами / О. М. Перунова // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 91-94.
65. Перунова О. М. Фіксування судового процесу / О.М. Перунова // Право і суспільство. - 2017. - № 3. Частина 1. – С. 70-75.

66. Петришин О. Судова практика як джерело права в Україні: проблеми теорії / О. Петришин // Вісник Верховного Суду України. – 2016. - № 12(196). – С.11-14.
67. Петровський А. Фахівець у певній галузі знань як суб'єкт доказування в контексті реформи цивільного процесуального законодавства України / А. Петровський // Право України. - 2017. - № 8. – С. 57-64.
68. Приходько И. А. Доступность правосудия в арбитражном и гражданском процессе: основные проблемы / И. А. Приходько. — СПб. : Издательский Дом С.-Петербур. гос. ун-та, Издательство юридического факультета С.-Петербур. гос. ун-та, 2005. — 672 с.
69. Проблемные вопросы гражданского и арбитражного процессов / Под ред.: Л. Ф. Лесницкой, М. А. Рожковой. — М. : Статут, 2008. — 508 с.
70. Проверка судебных постановлений в гражданском процессе стран ЕС и СНГ / под ред. Е. А. Борисовой. — М. : Норма, 2007. — 624 с.
71. Рабінович П. М. Належне доказування як елемент права на справедливий судовий розгляд у судовому праві України (в світлі європейських стандартів) / П.М. Рабінович, Б. Ратушна // Право України. -2015. -№3. – С. 87-97.
72. Рабінович П. М. Обґрунтування балансу інтересів (потреб) у судових рішеннях загального значення / П. М. Рабінович // Право України. – 2016. - № 10. – С. 38-48.
73. Роботинська В. О. Поняття та сутність "гласність цивільного процесу" / В. О. Роботинська // Форум права. - 2015. - № 1. - С. 275–282. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
74. Романюк Я. Судова правотворчість в умовах реформування правосуддя: роль Верховного суду України / Я. Романюк // Вісник Верховного суду України. -2016. -№12. – С. 2-7.
75. Рябченко Ю. Ю. До питання визначення верховенства права як основоположного принципу цивільного судочинства і співвідношення його з принципом законності / Ю.Ю. Рябченко // Право і суспільство. - 2017. - № 1 – С. 72-76.
76. Рябченко Ю. Ю. Проблемні питання визначення складу суду у справах за позовами про захист прав невизначеного кола осіб / Ю. Ю. Рябченко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.-2015.-№17. - Том 2.
77. Самолюк Ю. М. Судове рішення в цивільному процесі: спірні питання / Ю. М. Самолюк // Судова апеляція. — 2009. — № 1. — С. 91-99.
78. Сакара Н. Ю. Право на справедливий судовий розгляд та національна практика цивільного судочинства / Н.Ю. Сакара // Право України. – 2011. – № 10. – С. 63-75.
79. Святоцький О. Судовий прецедент та судова практика: порівняльно-правовий аспект / О. Святоцький // Право України. – 2016. - № 10. – С. 64-69.
80. Селіванов А. О. Особливості залучення до судочинства органів державної влади — третіх осіб без самостійних вимог / А. О. Селіванов // Вісник Верховного суду України . -2016. -№2 (186).- С. 28-38.
81. Сердюк В. В. Змагальність сторін як засада судочинства в Україні / В.В. Сердюк // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. -№ 2 (29). – С. 85-93.
82. Сердюк В. В. Організаційно-правові передумови досягнення єдності судової практики в Україні / В.В. Сердюк // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. -№ 1 (28). – С. 120-130.
83. Сердюк Л. Р. Окремі питання нормативно-правового забезпечення впровадження електронного судочинства в Україні / Л.Р. Сердюк // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2017. - № 1(34). – С. 169-180.
84. Сірий М. І. Касація — основна функція Верховного Суду України / М. І. Сірий // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 4 (116).
85. Сірий М. Система перегляду судових рішень в Україні: погляд у майбутнє [Електронний ресурс] / М. Сірий // Юридичний журнал. — 2003. — № 3. — Режим доступу до журн. : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=18>.
86. Стасюк О. Л. Функції Верховного Суду України в системі судів загальної юрисдикції / О.Л. Стасюк // Митна справа. – 2011. - № 2. – С. 491.

87. Степаненко О. Новий перегляд / О. Степаненко, А. Іванів // Юридична газета. – 2015. - 27 квітня. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/noviy-pereglyad.html>
88. Стецюк Б. Р. Інститут оскарження судових рішень у правовій системі гетьманщини [Електронний ресурс] / Б. Р. Стецюк // Право і Безпека. - 2014. - № 1. - С. 16-20. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2014_1_5
89. Стоянова Т. Практика Європейського суду з прав людини як джерело цивільного процесуального права України / Т. Стоянова // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 6. – С. 55-58.
90. Сульженко Ю. Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини в цивільному процесі / Ю. Сульженко // Право України. – 2007. - № 10. – С. 27-31.
91. Татулич І. Стадії в цивільному судочинстві / І. Татулич // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 9. – С. 100-102.
92. Терехова Л. А. Система пересмотра судебных актов в механизме судебной защиты / Л. А. Терехова. — М.: Волтерс Клувер, 2007. — 320 с. — (Серия «Гражданский и арбитражный процесс: современный взгляд»).
93. Тимченко Г. П. Проблеми реалізації принципів судочинства при перегляді цивільних справ / Г.П. Тимченко // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 7. – С. 39-41.
94. Ткачук О. С. Модернізація статусу судді у цивільному судочинстві: концептуальний аспект / О.С. Ткачук // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2017. - № 1(34). – С.120-137.
95. Ткачук О. Спрощене провадження – новела цивільного процесу: правова природа, ознаки, процедура / О. Ткачук // Право України. -2017. - № 8. – С. 45-56.
96. Ткачук О. Сучасні проблеми і напрямки спрощення судових процедур у цивільному судочинстві України [Електронний ресурс] / О. Ткачук // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 5. - С. 19-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgir_2016_5_5
97. Ткачук О. С. Функції судової влади та сфера цивільного судочинства / О.С. Ткачук // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. -№ 3 (30). – С. 77-98.
98. Тольксдорф К. Верховний суд як суб'єкт захисту прав людини на національному рівні / К. Тольксдорф // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 10 (134). – С. 7-15.
99. Тоцький І. Неконституційність ЦПК в частині перегляду судових рішень / І. Тоцький // Юридичний журнал. - 2004. - № 8. - С. 87-89.
100. Тупицький О. Конституційний і Верховний суди України та співвідношення їхніх правових позицій в аспекті здійснення інтерпретаційних функцій [Електронний ресурс] / О. Тупицький // Вісник Конституційного Суду України. - 2016. - № 2-3. - С. 194-202. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vksu_2016_2-3_20
101. Фулей Т. Вплив практики Європейського суду з прав людини на судову практику України: підходи та виміри / Т. Фулей // Право України. -2015. -№ 2. – С. 98-112.
102. Фурса Є. Сучасні проблеми розгляду цивільних справ у судах / Є. Фурса [Електронний ресурс] // Юридичний журнал. — 2002. — № 1. — Режим доступу до журн.: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=388>
103. Фурса С. Я. Цивільний процес України: Проблеми і перспективи : науково-практичний посібник / С. Я. Фурса, С. В. Щербак, О. І Євтушенко. — К. : Видавець Фурса С.Я., 2006. — 448 с. — («Процесуальні науки»).
104. Ханік-Посполітак Р. Запровадження електронного правосуддя у цивільному судочинстві України / Р. Ханік-Посполітак // Право України. -2017. - № 8. – С. 122-129.
105. Хотинська-Нор О. Перспективи розвитку інституту окремої думки судді у цивільному судочинстві України / О. Хотинська-Нор // Підприємництво, господарство і право. — 2016. — № 8. — С. 32-36.
106. Цал-Цалко Ю. Ю. Роль Верховного Суду України в системі перегляду судових рішень [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Цал-Цалко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: : Право. - 2014. - Вип. 26. - С. 86-89. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2014_26_22

107. Цілінко І. С. Значення перегляду судових рішень Верховним судом України в забезпеченні захисту прав людини і основоположних свобод / І.С. Цілінко // Вісник Запорізького національного університету. -2014. - № 4 (11). – С. 320-327.
108. Цілінко І. С. Проблеми визначення компетенції Верховного Суду України / І.С. Цілінко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2014. - № 9-2. – Том 1. – С. 186-189.
109. Цувіна Т. А. Право на суд у цивільному судочинстві : монографія / Т. А. Цувіна. - Х.: Слово, 2015. - 281 с.
110. Чернушенко А. В. Судова влада і судова система України / А. В. Чернушенко // Судова апеляція. — 2005. — № 1. — С. 9-23.
111. Шевелюк Л. Підготовка адвокатом скарги до Європейського суду з прав людини / Л. Шевелюк // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 6. – С.205-206.
112. Шевчук П. І. До питання створення та дії апеляційних судів у судовій системі України / П. І. Шевчук // Адвокат. — 1998. — № 2. — С. 5-11.
113. Шевчук П. І. Правове регулювання способів оскарження судових рішень у Статуті цивільного судочинства Росії / П. І. Шевчук // Вісник Верховного Суду України. — 2000. — № 3 (19). — С. 26-30.
114. Шевчук С. В. Нормативність актів судової влади: від правоположення до правової позиції / С.В. Шевчук // Вісник Верховного суду України. – 2008. - № 9 (97).
115. Шевчук С.В. Щодо обов'язковості рішень Конституційного Суду України у контексті доктрини судового прецеденту / С. Шевчук // Право України. — 2000. — № 2. — С. 45.
116. Юдківська Г. Ю. Роль верховних судів у захисті прав людини / Г.Ю. Юдківська // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 200–203.
117. Юровський Д. Б. До питання застосування судами України практики Європейського суду з прав людини / Д.Б. Юровський // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 9 (121).
118. Ярошенко І. Принцип пропорційності у цивільному процесуальному праві: забезпечення балансу публічного і приватного інтересів / І. Ярошенко // Право України. -2017. - № 8. – С. 21-26.

Тема 3

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; [за загальною ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2016. – 814 с.
2. Бичкова С. С. Перегляд та оскарження заочного рішення в цивільному процесі України: проблеми теорії та практики / С.С. Бичкова // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2017. - № 4(37). – С. 155-163.
3. Білоусов Ю. В. Судові витрати як складова доступності правосуддя / Ю. В. Білоусов // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. — 2005. — № 3 (15). — С. 66-71.
4. Бобрик В. Спрощення судового розгляду справ з невеликою ціною позову: Європейський досвід і перспективи в Україні / В. Бобрик // Підприємництво, господарство і право. –2016. - № 12. – С. 4 – 10.
5. Бобровник О. Зловживання процесуальними правами в цивільному процесі / О. Бобровник // Право України. — 2008. — №7. — С. 27-30.
6. Борщевська Г. Е. Перегляд заочного рішення та його оскарження: недоліки правового забезпечення та шляхи їх усунення / Г. Е. Борщевська, С. І. Чернооченко // Журнал східноєвропейського права. — 2015. — № 15. — С. 44-50.
7. Буга В. В. Критерії класифікації процесуальних строків на види в цивільному судочинстві України / В. В. Буга // Науковий вісник Херсонського державного університету.-2015.-№4.
8. Великорода О. М. Скасування та оскарження заочного рішення / О. М. Великорода // Вісник Академії адвокатури України. - 2011. - Число 3. - С. 45-50.
9. Дрейзіна Д. Підтвердження повноважень адвоката у цивільному судочинстві / Д. Дрейзіна , Є. Міняфасва // Юридична Україна. — 2008. — № 5. — С. 92-95.

10. Дрогозюк К. Б. Повноваження омбудсмена в доказуваннях у цивільному процесі України / К. Б. Дрогозюк // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.-2015.-№16. - Том 2.
11. Луспенник Д. Д. Самоконтроль суду першої інстанції у цивільному процесі: правова регламентація та потреба удосконалення і розширення / Д. Д. Луспенник // Судова апеляція. – 2009. - № 3. –С. 58-60.
12. Маруніч Г. «Затягування цивільного процесу» та «зловживання цивільними процесуальними правами»: співвідношення понять / Г. Маруніч // Підприємництво, господарство і право. — 2016. — № 9. — С. 13–18.
13. Навроцька Ю. Конкуренція способів оскарження заочного рішення в цивільному процесі України / Ю.В. Навроцька // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - №6. – С.57-61.
14. Навроцька Ю. Оскарження заочного рішення за новим ЦПК України / Ю.В. Навроцька // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали XII регіональної науково-практичної конференції. 9-10 лютого 2006 р. - Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2006. - С.223-225.
15. Навроцька Ю. В. Процедурні особливості реалізації права пільгового оскарження заочного рішення / Ю. В. Навроцька // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. Збірник наукових праць / Головний редактор В.Л.Ортинський. – Львів, 2007. – Вип. 2. – С.111-121.
16. Наказне провадження в цивільному процесі: монографія / За заг. ред. В. І. Бобрика. – К.: Науково-додільний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. – 203 с.
17. Перунова О. М. Значення фіксації цивільного судочинства технічними засобами / О. М. Перунова // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 91-94.
18. Перунова О. М. Фіксування судового процесу / О.М. Перунова // Право і суспільство. - 2017. - № 3. Частина 1. – С. 70-75.
19. Петровський А. Фахівець у певній галузі знань як суб'єкт доказування в контексті реформи цивільного процесуального законодавства України / А. Петровський // Право України. - 2017. - № 8. – С. 57-64.
20. Ткачук А. Зловживання процесуальними правами за проектом нової редакції Цивільного процесуального кодексу України: поняття, ознаки, шляхи протидії / А. Ткачук // Право України. -2017. - № 8. – С. 205-214.
21. Ткачук А. О. Окремі форми зловживання процесуальними правами у цивільному судочинстві / Ткачук А.О. // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2017. - № 5(38). – С. 141-155.
22. Ткачук О. Сучасні проблеми і напрямки спрощення судових процедур у цивільному судочинстві України [Електронний ресурс] / О. Ткачук // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 5. - С. 19-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2016_5_5
23. Цивільне судочинство. Судова практика; За заг. ред. А. Г. Яреми. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 336 с.
24. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. - 848 с.

Тема 4

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; [за загальною ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2016. – 814 с.
2. Алексеева Н. С. Відшкодування шкоди, завданої відповідачу внаслідок ужиття судом заходів забезпечення позову / Н.С. Алексеева // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 1. – С. 49-56.
3. Ахмач Г. М. Розгляд справ у судах апеляційної й касаційної інстанцій: теоретичні питання й практика застосування цивільного процесуального законодавства / Г.М. Ахмач // Юридичний журнал. – 2013. - №4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3969>

4. Балюк М. І. Практика застосування цивільного процесуального кодексу України (цивільний процес у питаннях і відповідях). Коментарі, рекомендації, пропозиції / М. І. Балюк, Д. Д. Луспенік. — Х: Харків юридичний, 2008. — 708 с. — (Серія «Судова практика»).
5. Батрин О. В. Доповнення та зміна апеляційної скарги у цивільному судочинстві України / О. В. Батрин // Університетські наукові записки. — 2013. — № 3 (47) — С. 217-223.
6. Батрин О. В. Об'єкт і предмет апеляційного оскарження рішення в цивільній справі [Електронний ресурс] / О. В. Батрин // Південноукраїнський правничий часопис. - 2012. - № 4. - С. 85-88. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2012_4_31
7. Батрин О. В. Приєднання до апеляційної скарги в цивільному судочинстві України / О. В. Батрин // Науковий вісник Чернівецького університету. - 2013. Випуск 682. - Правознавство.-С. 86-90.
8. Батрин О. В. Суб'єкти апеляційного оскарження судового рішення в цивільній справі / О. В. Батрин // Форум права. — 2013. - № 1. — С. 47-52 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2013-1/13bovvcp.pdf>
9. Бобко В. Окрема ухвала в цивільному судочинстві / В. Бобко // Підприємництво, господарство і право. — 2012. - № 4.
10. Бобровник О. Зловживання процесуальними правами в цивільному процесі / О. Бобровник // Право України. — 2008. — №7. — С. 27-30.
11. Богатир В. Практика: вибачте за запізнення / В. Богатир // Юрист. — 2012. -№ 7 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://jurist.ua/?article/204>
12. Бонтлаб В. Особливості правового статусу прокурора у цивільному процесі / В. Бонтлаб // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 12. — С. 11-15.
13. Борисова Е. А. Апелляция в гражданском (арбитражном) процессе / Е. А. Борисова. — Издание второе, исправленное и дополненное. — М. : Городец, 2000. — 288 с.
14. Бородін М. М. Інститут апеляційного перегляду рішень у цивільних справах: сучасний стан, перспективи розвитку та вдосконалення / М. М. Бородін // Вісник Верховного суду України. — 2012. - № 5 (141).
15. Бородін М. М. Оскарження і розгляд цивільних справ у порядку апеляції (судова практика) / М. М. Бородін // Судова апеляція. — 2005. — № 1. — С. 111-120.
16. Бородін М. Перегляд цивільних справ у порядку апеляції / М. Бородін // Право України. — 2004. — № 8. — С. 71-75.
17. Бородін М. М. Проблемні питання апеляційного оскарження судових рішень за новим Цивільним процесуальним кодексом України / М. М. Бородін // Судова апеляція. — 2006. — № 1(2). — С. 76-79.
18. Бортник Ю. М. Історичний розвиток апеляційного провадження / Ю. М. Бортник // Судова апеляція. — 2006. — № 1 (2). — С. 124-135.
19. Бортнік О. Г. Мирова угода на стадіях перегляду судових рішень / О. Г. Бортнік // Форум права. — 2009.- № 2. — С. 63-69.
20. Буга В. В. Критерії класифікації процесуальних строків на види в цивільному судочинстві України / В. В. Буга // Науковий вісник Херсонського державного університету.-2015.-№4.
21. Буряк Я. Я. Поновлення строків місцевим державним адміністраціям на апеляційне оскарження судових рішень у господарському процесі: судова практика [Електронний ресурс] / Я. Я. Буряк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. — 2017. — Вип. 43(1). — С. 146-149. — Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_43\(1\)__38](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_43(1)__38)
22. Бутенко І. О. Прокурор як суб'єкт цивільно-процесуальних правовідносин [Електронний ресурс] / І. О. Бутенко // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. - 2016. - № 1. - С. 45-52. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2016_1_9
23. Василюк С. Застосування аналогії в цивільному процесі / С. Василюк, О. Ломоносова // Право України. - 2002. - № 3. - С. 135-137
24. Вегеле І. Адвокатська монополія: європейський досвід / І. Вегеле // Право України. — 2016. - № 7. — С. 56-63.
25. Верес І. Правове регулювання електронних підписів / І. Верес // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 3. — С. 11-15.

26. Виприцький А. О. Слідчий або змагальний цивільний процес у контексті збирання та дослідження доказів / А.О. Виприцький // Право і суспільство. - 2017. - № 2. Частина 2. – С. 34-38.
27. Витяг з узагальнення судової практики щодо вирішення питання про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України (ст. 377-1 ЦПК України) // Вісник Верховного суду України. – 2017. - № 2 (198). – С. 29-46.
28. Воробель У. Б. Відкликання апеляційної скарги та залишення її без розгляду: проблемні аспекти їх співвідношення / У.Б. Воробель // Право України. – 2015. -№ 3. – С. 159-168.
29. Воробель У. Б. Застосування інституту залишення заяви без розгляду на стадії апеляційного перегляду судових рішень / У.Б. Воробель // Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія "Право". – 2012. – №2(6) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12vuepsr.pdf>.
30. Гарієвська М. Б. Окрема ухвала в цивільному процесі: проблемні питання [Електронний ресурс] / М. Б. Гарієвська // Приватне право і підприємництво. - 2016. - Вип. 15. - С. 34-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2016_15_10
31. Гетманцев М. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система: реальність і виклики сьогодення / Гетманцев // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. – С.179-183.
32. Гнатенко А. В. Повноваження апеляційного суду при перегляді рішення суду: теоретичні та практичні спірні питання / А. В. Гнатенко, Д. Д. Луспенік // Вісник Верховного Суду України. — 2008. — № 12. — С. 38-45.
33. Головка К. Спірні питання порядку розгляду заяв про забезпечення позову в цивільному судочинстві / К. Головка // Підприємництво, господарство і право. – 2016. - № 12. – С. 24-32.
34. Горецький О. В. Примирні процедури в цивільному судочинстві: європейські правові традиції [Електронний ресурс] / О. В. Горецький // Судова апеляція. - 2016. - № 3. - С. 101-107. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Suap_2016_3_13
35. Грабовська О. Специфіка формування предмет доказування в цивільному процесі / О. Грабовська // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 3
36. Гузе К. А. Реалізація права на оскарження прокурором судових рішень у контексті міжнародних стандартів [Електронний ресурс] / К. А. Гузе // Університетські наукові записки. - 2013. - № 3. - С. 501-507. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2013_3_70
37. Гузь Л. Е. Методические рекомендации по практическому применению апелляционного и кассационного производства в судебной практике в свете нового законодательства / Л. Е. Гузь // Харьков юридический. — 2001. — № 7. — 64 с. — (Настольная книга судьи).
38. Гусаров К. Апелляционное производство в судах гражданской юрисдикции / К. Гусаров // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 7. — С. 37-40.
39. Гусаров К. В. Допуск до оскарження судових рішень як процесуальний фільтр у цивільному процесі [Електронний ресурс] / К. В. Гусаров // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. - 2013. - № 1082, вип. 16. - С. 183-186. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPR_2013_1082_16_47
40. Гусаров К. В. Этапы развития апелляционного производства в гражданском процессе Украины / К. В. Гусаров // Гражданское судопроизводство в изменяющейся России: междунауч.-практ. конф (14-15 сентября 2007 г.). / под. ред. д.ю.н., проф. О. В. Исаенковой. Сборник. — Саратов : изд-во «Научная книга», 2007. — С. 60-67.
41. Гусаров К.В. Законодавчі ініціативи змін апеляційного провадження цивільного судочинства: основні новели / К. Гусаров // Право України. -2017. - № 8. – С. 76-82.
42. Гусаров К. В. Підстави відмови у відкритті апеляційного та касаційного проваджень: проблеми та перспективи розвитку / К.В. Гусаров // Університетські наукові записки. – 2012. - № 4 (44). – С. 96-100.
43. Гусаров К. В. Про допуск до оскарження судових рішень у цивільних справах / К.В. Гусаров // Університетські наукові записки. – 2012. - № 1
44. Даниляк Ю. В. Оскарження в апеляційному порядку рішення суду особами, які не брали участі у справі / Ю. В. Даниляк // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. -№ 2. –С. 96-98.

45. Дем'янова О. В. Заява про апеляційне оскарження: окремі питання правового регулювання / О. В. Дем'янова // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. — 2005. — № 4 (16). — С. 114-116.
46. Дем'янова О. В. Оскарження ухвал в цивільному судочинстві: автореф. дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О. В. Дем'янова. — К., 2008. — 16 с.
47. Дем'янова О. В. Повноваження суду апеляційної інстанції по скасуванню судових рішень в цивільному судочинстві та підстави їх застосування / О.В. Дем'янова // Форум права. - 2010. - № 4. - С. 274-280. -[Електронний ресурс]. - Режим доступу: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index
48. Дем'янова О. В. Ухвала як об'єкт апеляційного оскарження / О. В. Дем'янова // Судова апеляція. — 2006. — № 3 (4). — С. 22-26.
49. Дрейзіна Д. Підтвердження повноважень адвоката у цивільному судочинстві / Д. Дрейзіна, Є. Міняфаєва // Юридична Україна. — 2008. — № 5. — С. 92-95.
50. Дрогозюк К. Б. Повноваження омбудсмена в доказуваннях у цивільному процесі України / К. Б. Дрогозюк // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. -2015.-№16. - Том 2.
51. Дунас Т. Участь прокурора у провадженні цивільних справ апеляційною інстанцією: теоретичні та практичні аспекти / Т. Дунас // Юридичний журнал. — 2006. — № 2.
52. Євтушенко О. І. Апеляційний розгляд справ за клопотанням про визнання рішень іноземних судів на території України / О. І. Євтушенко // Судова апеляція. — 2006. — № 3. — С. 27-42.
53. Ємельянова І. Апеляційний і касаційний перегляд судових рішень в цивільному судочинстві: теоретичні та практичні аспекти / І. Ємельянова // Право України. — 2004. — № 2. — С. 16-21.
54. Жилин Г. А. Апелляция и кассация в системе гражданского процесса / Г. А. Жилин // Российский ежегодник гражданского и арбитражного процесса. — 2005. — № 4. — С. 124-134.
55. Заботін В. Право на правову допомогу як мінімальний стандарт доступності цивільного судочинства / В. Заботін // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. – С. 8-12.
56. Зейкан Я. П. Підготовка адвоката до цивільного процесу : [практ. посіб.] / [Я. П. Зейкан] ; Нац. асоц. адвокатів України, Рада адвокатів України. - Харків : Фактор, 2017. - 173 с.
57. Ізарова І. О. Європейський досвід та перспективи запровадження системи автоматизованого арешту коштів в цивільному процесі України [Електронний ресурс] / І. О. Ізарова // Право і суспільство. - 2016. - № 3(1). - С. 52-58. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_3\(1\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_3(1)_12)
58. Ізарова І. Реформа цивільного процесу в Україні: новели позовного провадження / І. Ізарова // Право України. -2017. - № 8. – С. 33-34.
59. Іліопол І. М. Правова природа інституту апеляційного оскарження рішень суду першої інстанції / І.М. Іліопол // Актуальні проблеми держави і права. -2011. - С. 388-392 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v58/60.pdf>
60. Кайдашев Р. П. Загальна характеристика структури апеляційного провадження в адміністративному судочинстві України [Електронний ресурс] / Р. П. Кайдашев // Право і суспільство. - 2016. - № 1. - С. 155-159. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_1_28
61. Кайдашев Р. П. Процесуальний порядок перегляду судових рішень судом апеляційної інстанції в адміністративному судочинстві України [Електронний ресурс] / Р. П. Кайдашев // Наше право. - 2016. - № 1. - С. 53-57.
62. Капустинський В. А. Теоретичні основи судового правозастосування / В. А. Капустинський, І.В. Волкова // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2016. -№ 5 (32). — С. 84-93.
63. Кармаза О. Експерт із питань права в судовому процесі: новели законодавства України / О. Кармаза, Д. Кушерець // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 10. – С. 32-36.

64. Кір'якова Н. П. Деякі аспекти необхідності вдосконалення положень Закону України «Про судовий збір» / Н.П. Кір'якова, Н.В. Хараджа // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2015. - № 3 (24). – С. 113-121.
65. Ковтун Н. Н. Апелляционное производство в уголовном процессе России: проблемы и решения / Н. Н. Ковтун, А. С. Александров // Государство и право. — 2001. — № 3. — С. 38-45.
66. Колосов Р. Перегляд заочного рішення (процесуальні аспекти) / Р. Колосов // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 1. — С. 25-27.
67. Колотило О. О. Судова апеляція: реаліність і перспективи / О. О. Колотило // Судова апеляція. – 2009. - № 3. - С. 112-114.
68. Колотилова І. Необґрунтованість судових рішень в цивільному процесі України / І. Колотилова // Юридичний вісник. - 2014. – № 12. – С. 234-239.
69. Короленко В. Апеляційне оскарження ухвал, постановлених у провадженні за нововиявленими обставинами в цивільному судочинстві / В. Короленко // Юридична Україна. – 2013. – № 5. – С. 75-80.
70. Корчевий Г. В. Право на оскарження судових рішень в апеляційному та касаційному порядку / Г.В. Корчевий // Судова апеляція. — 2006. — № 1. — С. 23-29.
71. Костюченко О. Ю. Історія зародження та розвитку інституту апеляційного оскарження судових рішень на території України / О.Ю. Костюченко // Судова апеляція. — 2006. — № 2. — С. 107-124.
72. Кот О. Механізми забезпечення єдності судової практики як гарантія захисту суб'єктивних цивільних прав / О. Кот // Право України. – 2016. - № 10. – С. 108-115.
73. Кройтор В. А. Принцип забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду [Електронний ресурс] / В. А. Кройтор // Право і Безпека. - 2009. - № 1. - С. 198-205. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2009_1_39
74. Куцик К. Заходи процесуального примусу, які застосовуються до порушників порядку в залі судового засідання / К. Куцик // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. – С. 13-23.
75. Лобода Ю. Про обмеження конституційного права на оскарження судових ухвал у цивільному та господарському процесі / Ю. Лобода // Юридичний журнал. — 2006. — № 2.
76. Лузан Т. Л. Здійснення права на апеляційне оскарження судового рішення у господарських судах / Т.Л. Лузан, С.В. Ситик // // Вісник Верховного суду України. – 2012. - № 11. –С. 37-40
77. Луспенник Д. Внутрішнє переконання судді як елемент оцінки доказів / Д. Луспенник // Юридичний вісник України. – 2006. - №43.
78. Мармаш В. Я. Межі здійснення права на апеляцію в кримінальному судочинстві України / В. Я. Мармаш // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 2 (114).
79. Мармаш В. Я. Подання апеляції на судові рішення, що не підлягають самостійному оскарженню, як підстава для відмови у прийнятті її до розгляду / В. Я. Мармаш // Вісник Верховного суду України. – 2009. - № 9 (109).
80. Маруніч Г. «Затягування цивільного процесу» та «зловживання цивільними процесуальними правами»: співвідношення понять / Г. Маруніч // Підприємництво, господарство і право. — 2016. — № 9. — С. 13–18.
81. Мельник Я. Я. Форма судового засідання як елемент режиму цивільної процесуальної безпеки при здійсненні цивільного судочинства / Я.Я. Мельник // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. - Серія Право. -Випуск 36. -Том 1. -. С. 118-123.
82. Морозова С. Окрема ухвала суду: нові підходи до правового регулювання у цивільному судочинстві / С. Морозова // Право України. - 2017. - № 8. – С.65-75.
83. Наумчук М. І. Узагальнення судової практики розгляду цивільних справ у апеляційному порядку / М. І. Наумчук // Судова апеляція. — 2006. — № 4(5). — С. 150-169.
84. Навроцька Ю. Тенденції електронізації цивільного судочинства України / Ю. Навроцька, О. Угриновська // Право України. -2017. - № 8. – С. 130-138.

85. Негода О. Розмежування судових юрисдикцій у справах про захист прав та законних інтересів дитини (за матеріалами судової практики) / О. Негода // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 12. – С. 50-53.
86. Ніколенко Л. Інститут перегляду судових рішень в апеляційному провадженні в умовах реформування господарського судочинства [Електронний ресурс] / Л. Ніколенко // Юридичний вісник. - 2017. - № 1. - С. 72-76. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2017_1_14
87. Ніколенко Л. М. Порівняльна характеристика апеляційного провадження в господарському, цивільному, адміністративному і кримінальному судочинства / Л. М. Ніколенко // Вісник Маріупольського державного університету. – 2013. - № 5.
88. Перунова О. М. Значення фіксації цивільного судочинства технічними засобами / О. М. Перунова // Право і суспільство. - 2017. - № 5. Частина 2. – С. 91-94.
89. Перунова О. М. Фіксування судового процесу / О.М. Перунова // Право і суспільство. - 2017. - № 3. Частина 1. – С. 70-75.
90. Петровський А. Фахівець у певній галузі знань як суб'єкт доказування в контексті реформи цивільного процесуального законодавства України / А. Петровський // Право України. - 2017. - № 8. – С. 57-64.
91. Поляков І. С. Апеляційне провадження в адміністративному судочинстві: проблеми та нові підходи до їх вирішення [Електронний ресурс] / І. С. Поляков // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Юридичні науки. - 2017. - Вип. 1(2). - С. 50-53. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2017_1\(2\)__14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2017_1(2)__14)
92. Резнікова М. О. Щодо меж розгляду справи судом апеляційної інстанції [Електронний ресурс] / М. О. Резнікова // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. - 2016. - Вип. 3. - С. 62-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvu_2016_3_16
93. Рожнов О. В. Вдосконалення інституту процесуальних строків: окремі аспекти / О. В. Рожнов // Форум права. - 2017. - № 3. - С. 190–198. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_3_34
94. Романюк Я. Проблеми розмежування адміністративної та цивільної судової юрисдикції щодо земельних спорів: перспективи розв'язання унаслідок оновлення процесуального законодавства / Я. Романюк // Право України. -2017. - № 8. – С. 83-99.
95. Руснак Ю. І. Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень у цивільному судочинстві: практичний коментар / Ю. І. Руснак. – К.: ЦУЛ, 2016. – 172 с.
96. Рябченко Ю . Ю. До питання визначення верховенства права як основоположного принципу цивільного судочинства і співвідношення його з принципом законності / Ю.Ю. Рябченко // Право і суспільство. - 2017. - № 1 – С. 72-76.
97. Сердюк Л. Р. Окремі питання нормативно-правового забезпечення впровадження електронного судочинства в Україні / Л.Р. Сердюк // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2017. - № 1(34). – С. 169-180.
98. Скорич О. Особливості процесуального статусу перекладача в цивільному процесі України / О. Скорич // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 9. – С. 47-50.
99. Стефанчук М. Законодавчі новели реалізації прокуратурою України функції представництва інтересів громадянина або держави а суді у світлі нового Закону України «Про прокуратуру» / М. Стефанчук // Право України. -2015. -№ 6. – С.109-118.
100. Стефанчук М. Діяльність прокуратури щодо реалізації представницької функції в суді як різновид юридичної діяльності / М. Стефанчук // Право України. – 2016. - № 9. – С. 138-148.
101. Теремецький В. І. Порядок і строк апеляційного скаргення судового рішення у цивільному процесі України / В. І. Теремецький, О. В. Батрин // Право і Безпека. - 2013. - № 2. - С. 189-194. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2013_2_37
102. Теремецький В. І. Юридичний зміст і структура права апеляційного оскарження рішення / В.І. Теремецький // Право і безпека. – 2014. – № 4 (55). – с. 219-223.
103. Тимченко П. М. Апеляційне провадження у цивільному процесі: теоретичні аспекти проблеми / П.М. Тимченко / Судова апеляція. — 2006. — № 2. — С. 73-80.

104. Ткаченко М. Мирова угода як складова частина переговорного процесу: матеріальні та процесуальні основи / М. Ткаченко // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 8. - С. 51-55.
105. Ткачук А. Зловживання процесуальними правами за проектом нової редакції Цивільного процесуального кодексу України: поняття, ознаки, шляхи протидії / А. Ткачук // Право України. - 2017. - № 8. - С. 205-214.
106. Ткачук А. О. Окремі форми зловживання процесуальними правами у цивільному судочинстві / Ткачук А.О. // Часопис цивільного і кримінального судочинства. - 2017. - № 5(38). - С. 141-155.
107. Ткачук О. С. Процесуальна роль суду та сторін у здійсненні судочинства: еволюція національної моделі цивільного судочинства та перспективи вдосконалення / О.С. Ткачук // Часопис цивільного і кримінального судочинства. - 2017. - № 3(36). - С.127-146.
108. Ткачук О. Спрощене провадження – новела цивільного процесу: правова природа, ознаки, процедура / О. Ткачук // Право України. - 2017. - № 8. - С. 45-56.
109. Трач О. М. Апеляція — повторний розгляд справи чи перевірка рішень, ухвал суду першої інстанції / О.М. Трач // Матеріали ІХ регіональної науково-практичної конференції «Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні». — Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. — 2003. — С. 308-309.
110. Трач О. М. Дебати в суді апеляційної інстанції: окремі аспекти / О.М. Трач // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. — 2003. — № 2 (6). — С. 85-91.
111. Трач О. М. Деякі аспекти порушення та вирішення клопотань в суді апеляційної інстанції / О.М. Трач // Молодь в юридичній науці: збірник тез доповідей Перших Всеукраїнських осінніх юридичних читань студентів та аспірантів. — Хмельницький, 2002. — С. 126-128.
112. Трач О. М. Ознаки апеляційного провадження у цивільному процесі України / О.М. Трач // Університетські наукові записки. — 2011. — № 2 (38). — С. 106–114.
113. Трач О. М. Підготовча частина засідання суду апеляційної інстанції: сутність та значення / О.М. Трач // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. — 2003. — № 3-4. — С. 132-139.
114. Трач О. М. Право апеляційного оскарження судового наказу та особливості його здійснення / О. М. Трач // Університетські наукові записки. — 2013. — № 3 (47). — С. 165–170.
115. Трач О. М. Прийняття нових доказів судом апеляційної інстанції / О. М. Трач // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. — 2006. — № 1. — С. 134-139.
116. Трач О. М. Розширення обсягу повноважень апеляційних судів у цивільному процесі / О. М. Трач // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». — Випуск 23. — Ч. І. —Т. 1. — Ужгород, 2013. — С. 276-280.
117. Трач О. М. Судовий наказ як об'єкт апеляційного оскарження / О. М. Трач // Університетські наукові записки. — 2012. — № 1 (41). — С. 349–354.
118. Трач О. М. Щодо реалізації права на відмову від апеляційної скарги / О. М. Трач // Молодь у юридичній науці : Збірн. тез Міжн. наук. конф. молодих учених «П'яти осінні юридичні читання»: У п'яти част. : Част. Четверта. — Хмельницький, 2006. — С. 44-47.
119. Угриновська О. І. Деякі зауваження та пропозиції до постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку» / О.І. Угриновська // Вісник Львівського університету. - 2009. - Вип. 48. - С. 160-165.
120. Циб І. В. Історія виникнення і розвитку апеляційного провадження в цивільному судочинстві / І.В. Циб // Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. - 2012. - Вип. 7. - С. 115-121.
121. Цивільне судочинство. Судова практика; За заг. ред. А. Г. Яреми. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 336 с.
122. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. - 848 с.

123. Цихоня Д. Право апеляційного оскарження судових рішень особами, які не брали участі у справі [Електронний ресурс] / Д. Цихоня // Юридичний вісник. - 2013. - № 1. - С. 160-167. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/urid_2013_1_30
124. Чванкін С. А. Зловживання правом апеляційного оскарження у цивільному судочинстві / С. А. Чванкін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kievskiyud.od.ua/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B0/%D0%BD%D0% html>
125. Чернушенко Є. А. Апеляційне оскарження в цивільному процесі України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / Є А. Чернушенко. — Одеса, 2004. — 22 с.
126. Чернушенко Є. А. Апеляційне оскарження судових рішень у цивільному процесі на українських землях / Є. А. Чернушенко // Судова апеляція. — 2005. — № 1. — С. 84-98.
127. Чернушенко Є. А. Передумови запровадження інституту апеляції у цивільному процесі України / Є А. Чернушенко // Судова апеляція. — 2006. — № 1 (2). — С. 66-75.
128. Шабалін А. В. Апеляційний перегляд судових рішень у справах наказного провадження / А. В. Шабалін // Приватне право і підприємництво. - 2016. - Вип. 15. - С. 79-82. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2016_15_21
129. Шевчук П. І. До питання створення та дії апеляційних судів у судовій системі України / П. І. Шевчук // Адвокат. — 1998. — № 2. — С. 5-11.
130. Шевчук П. І. Інститут апеляції: досвід урегулювання в процесуальному законодавстві окремих пострадянських країн / П. І. Шевчук // Вісник Верховного Суду України. — 2000. — № 4 (20). — С. 50-55.

Тема 5

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; [за загальною ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2016. – 814 с.
2. Алиэскеров М. А. Кассационное производство по гражданским делам: вопросы теории и практики / М. А. Алиэскеров. — М.: Норма, 2005. — 160 с.
3. Ахмач Г. М. Касаційне оскарження як гарантія захисту прав людини / Г. М. Ахмач // Актуальні проблеми держави і права. - 2011. - Вип. 59. - С. 211-218
4. Ахмач Г. М. Процесуальні особливості перегляду судових рішень Верховним Судом України / Г. Ахмач // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – N10. – С. 53-56.
5. Ахмач Г. М. Розгляд справ у судах апеляційної й касаційної інстанцій: теоретичні питання й практика застосування цивільного процесуального законодавства / Г.М. Ахмач // Юридичний журнал. – 2013. - №4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3969>
6. Балюк М. І. Практика застосування цивільного процесуального кодексу України (цивільний процес у питаннях і відповідях). Коментарі, рекомендації, пропозиції / М. І. Балюк, Д. Д. Луспенік. — Х: Харків юридичний, 2008. — 708 с. — (Серія «Судова практика»).
7. Бичкова С. С. Підстави перегляду Верховним Судом України судових рішень у цивільних справах: законодавчі новели / С.С. Бичкова // Вісник Верховного суду України. -2016. -№2 (186).- С. 28-38.
8. Бобко В. Окрема ухвала в цивільному судочинстві / В. Бобко // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 4.
9. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Дотримання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод при підготовці до судового розгляду справ судом касаційної інстанції / Н.Л. Бондаренко-Зелінська // Університетські наукові записки. — 2006. — № 2 (18). — С. 117-123.
10. Бонтлаб В. Особливості правового статусу прокурора у цивільному процесі / В. Бонтлаб // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 12. – С. 11-15.
11. Бородін М. Перегляд судових рішень у касаційному порядку / М. Бородін // Право України. — 2006. — № 7. — С. 72-76.

12. Бортнік О. Г. Мирова угода на стадіях перегляду судових рішень / О. Г. Бортнік // Форум права. – 2009.- № 2. – С. 63-69.
13. Бутенко І. О. Прокурор як суб'єкт цивільно-процесуальних правовідносин [Електронний ресурс] / І. О. Бутенко // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. - 2016. - № 1. - С. 45-52. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2016_1_9
14. Василюк С. Застосування аналогії в цивільному процесі / С. Василюк, О. Ломоносова // Право України. - 2002. - № 3. - С. 135-137
15. Вегеле І. Адвокатська монополія: європейський досвід / І. Вегеле // Право України. – 2016. - № 7. – С. 56-63.
16. Гаврік Р. О. Властивості судових постанов Верховного Суду України, ухвалених у цивільних справах, що набрали законної сили / Р.О. Гаврік // Форум права. – 2013. - № 1. – С. 161-166.
17. Гарієвська М. Б. Окрема ухвала в цивільному процесі: проблемні питання [Електронний ресурс] / М. Б. Гарієвська // Приватне право і підприємництво. - 2016. - Вип. 15. - С. 34-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2016_15_10
18. Глущенко С. В. Окремі питання касаційної перевірки судових рішень / С.В. Глущенко // Вісник Академії адвокатури України. – 2009. - № 3. - С. 93.
19. Головатий С. Рішення Європейського суду з людських прав: «прецедентне право» чи прецедент на практика? / С. Головатий // Право України. – 2016. - № 10. – С. 70-80.
20. Головка К. Спірні питання порядку розгляду заяв про забезпечення позову в цивільному судочинстві / К. Головка // Підприємництво, господарство і право. – 2016. - № 12. – С. 24-32.
21. Гордієнко О. Конкретизація права в інтерпретаційній діяльності Верховного Суду України / О. Гордієнко // Юридичний вісник. -2014. - № 6. – С. 295-300.
22. Горецький О. В. Примирні процедури в цивільному судочинстві: європейські правові традиції [Електронний ресурс] / О. В. Горецький // Судова апеляція. - 2016. - № 3. - С. 101-107. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Suap_2016_3_13
23. Грабовська О. Специфіка формування предмет доказування в цивільному процесі / О. Грабовська // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 3
24. Гузе К. А. Реалізація права на оскарження прокурором судових рішень у контексті міжнародних стандартів [Електронний ресурс] / К. А. Гузе // Університетські наукові записки. - 2013. - № 3. - С. 501-507. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2013_3_70
25. Гузь Л. Е. Методические рекомендации по практическому применению апелляционного и кассационного производства в судебной практике в свете нового законодательства / Л. Е. Гузь // Харьков юридический. — 2001. — № 7. — 64 с. — (Настольная книга судьи).
26. Гусаров К. В. Допуск до оскарження судових рішень як процесуальний фільтр у цивільному процесі [Електронний ресурс] / К. В. Гусаров // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. - 2013. - № 1082, вип. 16. - С. 183-186. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPR_2013_1082_16_47
27. Гусаров К. В. Підстави відмови у відкритті апеляційного та касаційного провадження: проблеми та перспективи розвитку / К.В. Гусаров // Університетські наукові записки. – 2012. - № 4 (44). – С. 96-100.
28. Дем'янова О. В. Оскарження ухвал в цивільному судочинстві: автореф. дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О. В. Дем'янова. — К., 2008. — 16 с.
29. Деменчук М. Деякі аспекти формування суддівського складу Верховного Суду [Електронний ресурс] / М. Деменчук // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 5. - С. 260-262. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_5_59
30. Домбругова А. Касаційне провадження у цивільному процесі / А.Домбругова // Юридичний вісник України. – 2005. – №3. – С.14.

31. Євграфова Є. Вирішення питань права судом касаційної інстанції (теоретико-практичні аспекти) / Є. Євграфова // Віче. – 2012. - № 6.
32. Євмін А. М. Зародження інституту оскарження судових рішень у касаційному порядку [Електронний ресурс] / А. М. Євмін // Держава і право. Юридичні і політичні науки. - 2013. - Вип. 61. - С. 300-305. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dip_2013_61_48
33. Ємельянова І. Апеляційний і касаційний перегляд судових рішень в цивільному судочинстві: теоретичні та практичні аспекти / І. Ємельянова // Право України. — 2004. — № 2. — С. 16-21.
34. Жилин Г. А. Апелляция и кассация в системе гражданского процесса / Г. А. Жилин // Российский ежегодник гражданского и арбитражного процесса. — 2005. — № 4. — С. 124-134.
35. Заботін В. Право на правову допомогу як мінімальний стандарт доступності цивільного судочинства / В. Заботін // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. – С. 8-12.
36. Захарова О. В. Умови та порядок перегляду справи Верховним Судом України на підставі рішення Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс] / О. В. Захарова // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2013. - № 3. - С. 13-15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2013_3_5
37. Зейкан Я. П. Підготовка адвоката до цивільного процесу : [практ. посіб.] / [Я. П. Зейкан] ; Нац. асоц. адвокатів України, Рада адвокатів України. - Харків : Фактор, 2017. - 173 с.
38. Зейкан Я. «Хвороби» цивільного процесу. Підстави і порядок перегляду справ в касаційному порядку / Я. Зейкан // Закон і бізнес. – 2003. – 1 лют. (№4). – С.4.
39. Калашник О. М.. Прогалини в цивільному процесуальному праві та їх усунення [Текст] : монографія / О. М. Калашник ; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. - Київ : Фоліант, 2017. - 247 с.
40. Капустинський В. А. Теоретичні основи судового правозастосування / В. А. Капустинський, І.В. Волкова // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. - № 5 (32). – С. 84-93.
41. Кір'якова Н. П. Деякі аспекти необхідності вдосконалення положень Закону України «Про судовий збір» / Н.П. Кір'якова, Н.В. Хараджа // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2015. - № 3 (24). – С. 113-121.
42. Козюбра М. Судова правотворчість: аномалія чи іманентна властивість правосуддя / М. Козюбра // Право України. – 2016. - № 10. – С. 38-48.
43. Корчевий Г. В. Право на оскарження судових рішень в апеляційному та касаційному порядку / Г.В. Корчевий // Судова апеляція. — 2006. — № 1. — С. 23-29.
44. Кот О. Механізми забезпечення єдності судової практики як гарантія захисту суб'єктивних цивільних прав / О. Кот // Право України. – 2016. - № 10. – С. 108-115.
45. Котович І. О. Шляхи вдосконалення касаційного перегляду судових рішень як інститут адміністративно-процесуального права України [Електронний ресурс] / І. О. Котович // Наше право. - 2014. - № 3. - С. 44-48. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2014_3_9
46. Кривенко В. В. Застосування Конвенції про захист прав і основоположних свобод та забезпечення виконання рішень Європейського суду з прав людини при вирішенні справ адміністративної юрисдикції на національному рівні: роль і функції ВС України / В. В. Кривенко // Вісник Верховного Суду України. – 2012. - № 11. – С. 31-33.
47. Кройтор В. А. Оскарження судових рішень у зв'язку з винятковими обставинами з мотивів застосування судом (судами) касаційної інстанції одного й того самого положення закону [Електронний ресурс] / В. А. Кройтор // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2010. - № 2. - С. 192-199. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2010_2_26
48. Кройтор В. А. Принцип забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду [Електронний ресурс] / В. А. Кройтор // Право і Безпека. - 2009. - № 1. - С. 198-205. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2009_1_39

49. Кузнєцова Н. Правова природа рішення Верховного Суду України / Н. Кузнєцова // Право України. – 2016. № 7. – С. 64-68.
50. Курило М. П. До питання про можливість уніфікації повноважень Верховного Суду України в судовому процесуальному кодексі / М.П. Курило // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-1. – С. 132-135.
51. Курило М. П. Касаційне провадження: можливості його уніфікації / М.П. Курило // Науковий вісник Ужгородського національного університету. -2013. – Вип. 22. – С. 167-170.
52. Курило М. П. Процедури доказування в цивільному, господарському та адміністративному судочинстві: порівняльно-правове дослідження [Електронний ресурс] / М. П. Курило // Судова апеляція. - 2016. - № 2. - С. 61-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Suar_2016_2_9
53. Кушнір І. В. Виконання судових рішень, постановлених в результаті нового розгляду справ, як суттєва ознака провадження з перегляду судових рішень Верховним Судом України [Електронний ресурс] / І. В. Кушнір // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2014. - № 4. - С. 85-91. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmj_u_2014_4_38
54. Лесницькая Л. Ф. Пересмотр решений суда в кассационном порядке / Л. Ф. Лесницькая. — М. : Юрид. лит., 1974. — 192 с.
55. Лобода Ю. Про обмеження конституційного права на оскарження судових ухвал у цивільному та господарському процесі / Ю. Лобода // Юридичний журнал. — 2006. — № 2.
56. Лужанський А. В. Межі розгляду цивільних справ судом касаційної інстанції в контексті співвідношення принципів диспозитивності та законності судочинства / Лужанський А.В. // Судова практика. -2007. - № 12. –С. 9-10.
57. Луспеник Д. Українська модель касаційного оскарження рішень у цивільних справах: проблеми та перспективи удосконалення / Д. Луспеник, Н. Сакара // Право України. – 2008. - № 7. - С. 99-107.
58. Луспеник Д. Д. Межі розгляду цивільної справи судом касаційної інстанції: деякі спірні питання / Д. Д. Луспеник // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 9 (121).
59. Майка М. Б. Сутність та зміст законної сили ухвали суду у цивільному процесі / М. Б. Майка // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. - Серія Право. -Випуск 37. -Том 2. -. С. 16-19.
60. Маркерт Т. Роль Верховного Суду в механізмі виконання зобов'язань держави у сфері захисту прав людини / Т. Маркерт // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 10 (134). – С. 16-23.
61. Мельник Я. Я. Форма судового засідання як елемент режиму цивільної процесуальної безпеки при здійсненні цивільного судочинства / Я.Я. Мельник // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. - Серія Право. -Випуск 36. -Том 1. -. С. 118-123.
62. Мінченко Р. М. Деякі питання касаційного провадження в цивільному судочинстві України / Мінченко Р.М. // Актуальні проблеми держави та права: Зб.наук.пр.– Вип.56. – Одеса: Юридична література, 2010. –С. 368.
63. Мінченко Р. М. Касаційне провадження: об'єкти та суб'єкти касаційного провадження / Р.М. Мінченко // Наукові праці НУ ОЮА. – С.182-189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom12/19.pdf>
64. Мінченко Р. М. Особливості відкриття касаційного провадження та підготовки справи до судового розгляду / Р.М. Мінченко // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип.57. – С. 431-432.
65. Мінченко Р. М. Проблеми провадження щодо перегляду судових рішень Верховним судом України / Р.М. Мінченко // Наукові праці НУ ОЮА. – С.226-231 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom9/24.pdf>
66. Морозова С. Окрема ухвала суду: нові підходи до правового регулювання у цивільному судочинстві / С. Морозова // Право України. - 2017. - № 8. – С.65-75.

67. Навроцька Ю. В. Розгляд справи судом касаційної інстанції в цивільному судочинстві: удосконалення правового регулювання / Ю. Навроцька // Вісник Львівського університету. - Серія юридична. - 2013. - Випуск 57. - С. 221-227.
68. Нікітчук Т. Прецедент у цивільно-правових відносинах України / Т. Нікітчук // Юридичний журнал. - 2004. - № 11. - С. 83-84.
69. Нор В. Адвокат як єдиний суб'єкт надання правничої допомоги у судовому провадженні: Міжнародний досвід та вітчизняні законодавчі новели / В. Нор, А. Войнарович // Право України. - 2016. - № 12. - С. 9-19.
70. Оверчук С. Підсудність справ Верховному Суду України / С. Оверчук // Юридичний журнал. - 2004. - № 8. - С. 32.
71. Помазанов А. Деякі аспекти сутності та змісту касаційного перегляду у цивільному процесі України / А. Помазанов // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 12. - С. 58-62.
72. Попелюк В. П. Особливості перегляду Верховним судом України судових актів з підстав неоднакового застосування норм процесуального права [Електронний ресурс] / В. П. Попелюк // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. - 2016. - № 8. - С. 82-88.
73. Попелюшко В. О. Щодо призначення Верховного Суду України в системі кримінальної юстиції / В. О. Попелюшко // Проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства України на сучасному етапі: Матеріали круглого столу, м. Київ, 20 травня 2011 року. - К: Видавець Ліпкан О. С., 2011. - С. 47-49.
74. Попов О. І. Особи, які мають право на звернення про перегляд судового рішення у цивільній справі Верховним Судом України: проблема суб'єктного кола / О.І. Попов // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». - 2013. - № 4(15). - С. 318-325.
75. Попов О. І. Судові акти Верховного суду України в системі судових рішень у цивільному судочинстві / О.І. Попов [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/7286/1/Popov_951.pdf
76. Потапенко В. Професійний погляд на касацію / В. Потапенко // Юридическая практика. - 2002. - 13 марта. - С. 6.
77. Потильчак О. І. Реалізація принципу верховенства права у рішеннях Верховного Суду України / О.І. Потильчак // Вісник Академії адвокатури України. - 2013. - № 2 (27). - С. 162-164.
78. Пошва Б. М. Судовий прецедент: проблеми запровадження в Україні / Б. М. Пошва // Вісник Верховного суду України. - 2008. - № 9 (97).
79. Редька А. І. Судові функції Верховного Суду України: дискусійні питання./ А.І. Редька, С.А. Солоткий // Вісник Верховного суду України. -2015. -№ 11. - С. 35-43.
80. Рожнов О. В. Вдосконалення інституту процесуальних строків: окремі аспекти / О. В. Рожнов // Форум права. - 2017. - № 3. - С. 190-198. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_3_34
81. Романюк Я. Проблеми розмежування адміністративної та цивільної судової юрисдикції щодо земельних спорів: перспективи розв'язання унаслідок оновлення процесуального законодавства / Я. Романюк // Право України. -2017. - № 8. - С. 83-99.
82. Руснак Ю. І. Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень у цивільному судочинстві: практичний коментар / Ю. І. Руснак. - К.: ЦУЛ, 2016. - 172 с.
83. Рябченко Ю. Ю. До питання визначення верховенства права як основоположного принципу цивільного судочинства і співвідношення його з принципом законності / Ю.Ю. Рябченко // Право і суспільство. - 2017. - № 1 - С. 72-76.
84. Святоцький О. Судовий прецедент та судова практика: порівняльно-правовий аспект / О. Святоцький // Право України. - 2016. - № 10. - С. 64-69.
85. Селіванов А. О. Право на касаційне оскарження судових рішень: критерії реалізації [Електронний ресурс] / А. О. Селіванов // Вісник Верховного Суду України. - 2013. - № 1. - С. 40-44. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvsu_2013_1_9

86. Сенін Ю. Л. Порушення норм цивільного процесуального права як підстава для скасування судових рішень у касаційному порядку / Ю. Л. Сенін // Вісник Верховного Суду України. — 2002. — № 6 (34). — С. 23-25.
87. Сердюк Л. Р. Окремі питання нормативно-правового забезпечення впровадження електронного судочинства в Україні / Л.Р. Сердюк // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2017. - № 1(34). — С. 169-180.
88. Сердюк В. В. Верховний Суд України і реформування системи правосуддя: організаційно-правовий аспект / В. В. Сердюк // Вісник Верховного суду України. — 2010. - № 6 (118).
89. Сердюк В. В. Верховний Суд України у цивільному судочинстві: окремі проблеми і перспективи / В.В. Сердюк // Юридичний вісник України. — 2008. — № 8. — С. 2
90. Скорич О. Особливості процесуального статусу перекладача в цивільному процесі України / О. Скорич // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 9. — С. 47-50.
91. Степанюк А. Г. Касаційне оскарження судових рішень у процесуальному законодавстві України [Електронний ресурс] / А. Г. Степанюк // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. - 2014. - № 5. - С. 15-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2014_5_5
92. Стефанчук М. Діяльність прокуратури щодо реалізації представницької функції в суді як різновид юридичної діяльності / М. Стефанчук // Право України. — 2016. - № 9. — С. 138-148.
93. Стефанчук М. Законодавчі новели реалізації прокуратурою України функції представництва інтересів громадянина або держави а суді у світлі нового Закону України «Про прокуратуру» / М. Стефанчук // Право України. -2015. -№ 6. — С.109-118.
94. Тимошенко О. А. Межі розгляду судом справи в касаційному провадженні в цивільному судочинстві України / О.А. Тимошенко // Часопис Київського університету права. — 2011. -№ 4. — С. 238-242.
95. Тимошенко О. А. Правове регулювання підстав для подання заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України в цивільному судочинстві: стан та перспективи розвитку / О.А. Тимошенко // Право і суспільство.-2015.-№ 6.-С.120-124.
96. Тимошенко О. А. Становлення та розвиток правового регулювання касаційного провадження в цивільному судочинстві України / О.А. Тимошенко // Часопис Київського університету права. — 2012 . — № 2. — С. 234-238.
97. Ткаченко М. Мирова угода як складова частина переговорного процесу: матеріальні та процесуальні основи / М. Ткаченко // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 8. — С. 51-55.
98. Ткачук А. О. Окремі форми зловживання процесуальними правами у цивільному судочинстві / Ткачук А.О. // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2017. - № 5(38). — С. 141-155.
99. Ткачук О. С. Процесуальна роль суду та сторін у здійсненні судочинства: еволюція національної моделі цивільного судочинства та перспективи вдосконалення / О.С. Ткачук // Часопис цивільного і кримінального судочинства. — 2017. - № 3(36). — С.127-146.
100. Ткачук А. Зловживання процесуальними правами за проектом нової редакції Цивільного процесуального кодексу України: поняття, ознаки, шляхи протидії / А. Ткачук // Право України. -2017. - № 8. — С. 205-214.
101. Ткачук О. Перевірка судових рішень судом касаційної інстанції / Ткачук О. // Юридична газета. — 2011 . - №26 (287). - С. 2.
102. Ткачук О. Перегляд судових рішень Верховним Судом України: проблемні питання правозастосування / О. Ткачук, Д. Луспеник // Право України. — 2011. — № 10. — С. 107-118.
103. Ткачук О. М. Цивільний та Цивільний процесуальний кодекси: постатейний показник правових позицій Верховного Суду України / О. М. Ткачук. - Харків : Право, 2017. - 338 с.

104. Ткачук О. С. Перегляд судових рішень Верховним судом України: проблемні питання правозастосування / О.С. Ткачук // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 201. - № 2. - С. 108-117.
105. Трач О. М. Здійснення особами, які беруть участь у справі, цивільних процесуальних прав у касаційному провадженні [Електронний ресурс] / О. М. Трач // Університетські наукові записки. - 2017. - № 2. - С. 23-34.
106. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. - 848 с.
107. Цивільне судочинство. Судова практика; За заг. ред. А. Г. Яреми. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 336 с.
108. Цілінко І. С. Значення перегляду судових рішень Верховним судом України в забезпеченні захисту прав людини і основоположних свобод / І.С. Цілінко // Вісник Запорізького національного університету. -2014. - № 4 (11). – С. 320-327.
109. Цілінко І. С. Проблеми визначення компетенції Верховного Суду України / І.С. Цілінко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2014. - № 9-2. – Том 1. – С. 186-189.
110. Цілінко І. С. Суб'єкти права на звернення до Верховного Суду України з заявою про перегляд судових рішень / І.С. Цілінко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Випуск 6-1. – Том 1. - С. 227-231.
111. Червинська М. Є. Касація в цивільному процесі: становлення і перспективи розвитку / М. Є. Червинська // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2015. -№ 5 (25). – С. 69-79.
112. Шевчук П. І. Досвід урегулювання касаційного оскарження в цивільному процесуальному законодавстві окремих пострадянських країн / П. І. Шевчук, П.М. Ковальчук // Вісник Верховного Суду України. — 2000. — № 6. — С. 55-60.
113. Шевчук П.І. Інститут повторної касації в цивільному судочинстві / П. І. Шевчук // Вісник Верховного Суду України. — 2002. — № 5 (33). — С. 50-52.
114. Яковлев С. Суб'єкти права касаційного оскарження. Проблеми цивільного права та процесу. Матеріали науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті професора О. А. Пушкіна (22 травня 2010 року) / С. Яковлев. – Х: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2010. - 456 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.realllook.com.ua/4851/sub-yekti-prava-kasacijnogo-oskarzhennya/>
115. Яковлев С. Ю. Касаційне оскарження судових рішень і ухвал прокурором у цивільному судочинстві / С. Ю. Яковлев // Право і Безпека.– 2012.– № 4.– С. 303-308.– Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2012_4_69
116. Ясинок М. Учасники цивільного процесу як носії цивільних процесуальних обов'язків та їх цивільний процесуальний статус / М. Ясинок // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 12. – С. 3-5.

Тема 6

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; [за загальною ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2016. – 814 с.
2. Алиев Т. Т. Возбуждение производства по пересмотру по вновь открывшимся обстоятельствам решений, определенных суда, вступивших в законную силу / Т. Т. Алиев. — [Електронний ресурс]. –<http://www.lawmix.ru/comm.php?id=1446>
3. Анашкин Г. З. Возобновление дел по вновь открывшимся обстоятельствам / Г. З. Анашкин, И.Д. Перлов. — М.: Юрид. лит., 1982. — 80 с.
4. Андронов І. В. Сутність та значення перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами / І.В. Андронов // Актуальні проблеми держави і права. – 2010. – С. 110-115.
5. Балюк М. І. Практика застосування цивільного процесуального кодексу України (цивільний процес у питаннях і відповідях). Коментарі, рекомендації, пропозиції / М. І. Балюк, Д. Д. Луспенник. — Х: Харків юридичний, 2008. — 708 с. — (Серія «Судова практика»).

6. Берг О.В. Некоторые проблемы пересмотра арбитражных и гражданских дел по вновь открывшимся обстоятельствам / О.В. Берг // Арбитражный и гражданский процесс. — 2002. — № 9.
7. Білоусов Ю. В. Право на оскарження рішень суду у зв'язку з винятковими обставинами та особливості його здійснення / Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська, О. М. Трач, М. Б. Гарієвська // Часопис Хмельницького університету управління та права. — 2010. - № 2.
8. Бобко В. Особливості перегляду деяких категорій цивільних справ у зв'язку з нововиявленими обставинами / В. Бобко // Підприємництво, господарство і право. — 2012. — № 11 (203). — С. 43-46.
9. Бондар І. Поняття нововиявлених обставин у цивільному процесі / І. Бондар // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. — 2010. — № 83. — С. 80-82.
10. Бородін М. М. Перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами у цивільних справах / М.М. Бородін // Вісник Верховного суду України. — 2008. - № 8 (96).
11. Бородін М. М. Точка зору: особливості застосування окремих положень інституту перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами / М.М Бородін // Актуальні питання цивільного та господарського права. — 2009. — № 5 (18). — С. 103-106.
12. Бортнік О. Г. Мирова угода на стадіях перегляду судових рішень / О. Г. Бортнік // Форум права. — 2009.- № 2. — С. 63-69.
13. Василина Н. В. Особливості перегляду рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами / Н. В. Василина // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Право / гол. ред. Ю.М. Бисага. — Ужгород : Гельветика, 2013. — Вип. 21. Т1. Ч.2. — С. 171–173.
14. Вегеле І. Адвокатська монополія: європейський досвід / І. Вегеле // Право України. — 2016. - № 7. — С. 56-63.
15. Громов Н. А. Возбуждение производства по вновь открывшимся обстоятельствам: Учеб. пособие / Под ред. Г.З. Анашкина. — Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1984. — 44 с.
16. Громов Н.А. Проблема классификации оснований возобновления гражданских дел по вновь открывшимся обстоятельствам / Н.А. Громов, Ю.В. Францифоров// Арбитражный и гражданский процесс. — 2001. — № 5.
17. Дем'янова О. В. Оскарження ухвал в цивільному судочинстві: автореф. дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О. В. Дем'янова. — К., 2008. — 16 с.
18. Дрейзіна Д. Підтвердження повноважень адвоката у цивільному судочинстві / Д. Дрейзіна , Є. Міняфаєва // Юридична Україна. — 2008. — № 5. — С. 92-95.
19. Дрогозюк К. Б. Повноваження омбудсмена в доказуваннях у цивільному процесі України / К. Б. Дрогозюк // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.-2015.-№16. - Том 2.
20. Дроздов О. М. Проблеми перегляду судових рішень в порядку виключного провадження / О.М. Дроздов // Вісник Верховного суду України. — 2010. - № 8 (120).
21. Дудаш Т. Проблеми перекладу рішень Європейського суду з прав людини з англійської мови на українську / Т. Дудаш // Право України. — 2015. - № 2. — С. 140-150.
22. Зейкан Я. П. Підготовка адвоката до цивільного процесу : [практ. посіб.] / [Я. П. Зейкан] ; Нац. асоц. адвокатів України, Рада адвокатів України. - Харків : Фактор, 2017. - 173 с.
23. Зельдіна О. Р. Інститут перегляду рішення суду за нововиявленими обставинами / О.Р. Зельдіна, Р.М. Колесник // Право і суспільство. - 2017. - № 4. Частина 1. — С. 89-95.
24. Ізарова І. О. Поняття та ознаки нововиявлених обставин у цивільному процесі / І. О. Ізарова // Вісник Академії адвокатури України. — 2011. — № 3 (22). — С. 57-61.
25. Ізарова І. О. Проблеми реалізації принципу колегіального розгляду цивільних справ у провадженні у зв'язку з нововиявленими обставинами / Ізарова І.О. // Альманах права. Основоположні принципи права як його ціннісні виміри. Науково-практичний юридичний журнал. Вип. № 3, - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2012. - № 3. — С. 332-336.

26. Капустинський В. А. Теоретичні основи судового правозастосування / В. А. Капустинський, І.В. Волкова // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2016. -№ 5 (32). – С. 84-93.
27. Колесник Р. Істотні для справи обставини як підстава для перегляду рішення господарського суду за нововиявленими обставинами [Електронний ресурс] / Р. Колесник // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 3. - С. 74-78. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_3_17
28. Колесник Р. Щодо порядку перегляду рішень господарського суду за нововиявленими обставинами [Електронний ресурс] / Р. Колесник // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 8. - С. 75-78. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_8_16
29. Колобродова О. В. Місце та значення перегляду судових актів у зв'язку з нововиявленими обставинами в цивільному процесі / О.В Колобродова // Вісник Вищої ради юстиції. – 2011. – № 3 (7) – С. 60-70.
30. Короленко В. Провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами у цивільному процесі / В. Короленко // Підприємництво, господарство і право. – 2013. - № 4. – С. 129-132.
31. Кривенко В. В. Застосування Конвенції про захист прав і основоположних свобод та забезпечення виконання рішень Європейського суду з прав людини при вирішенні справ адміністративної юрисдикції на національному рівні: роль і функції ВС України / В. В. Кривенко // Вісник Верховного Суду України. – 2012. - № 11. – С. 31-33.
32. Кушнір І. В. Окремі аспекти розвитку цивільного процесуального законодавства України у сфері перегляду судових рішень на підставі рішення Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс] / І. В. Кушнір // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2011. - № 11. - С. 110-115. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2011_11_19
33. Кушнір І. В. Остаточність судового рішення як суттєва ознака провадження Верховного Суду України з перегляду судових рішень на підставі рішень Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс] / І. В. Кушнір // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2014. - № 3. - С. 103-108. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_3_29
34. Ломоносова Е. М. Пересмотр гражданских дел в связи с вновь открывшимися обстоятельствами / Е. М. Ломоносова. — Львов: Вища школа, 1972. — 86 с.
35. Лук'янчук Т. М. Перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами в цивільному судочинстві / Т.М. Лук'янчук // Бюлетень міністерства юстиції України. – 2012. – № 10 (132) – С. 157-159.
36. Луспеник Д. Внутрішнє переконання судді як елемент оцінки доказів / Д. Луспеник // Юридичний вісник України. – 2006. - №43.
37. Мудрецька Г. В. Актуальні питання перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами в цивільному процесі [Електронний ресурс] / Г. В. Мудрецька // Науковий вісник публічного та приватного права. - 2015. - Вип. 2. - С. 42-47. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvppp_2015_2_10
38. Параскева К. Трансформація ролі Європейського суду з прав людини у процесі судового нагляду за виконанням власних судових рішень: проблеми та перспективи / К. Параскева // Вісник Верховного суду України. – 2017. - № 7 (203). – С. 42-48.
39. Самсін І. Л. Провадження за винятковими обставинами в адміністративному судочинстві з огляду на практику Європейського суду з прав людини / І. Л. Самсін // Вісник Верховного суду України. – 2010. - № 6 (118).
40. Сакара Н. Ю. Провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами та принцип правової визначеності / Н.Ю. Сакара // Університетські наукові записки. – 2013. – № 4 (48). – С. 143-150.
41. Сенік С. Проблеми теорії та практики перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами в цивільному судочинстві / С. Сенік, М. Оприско // Підприємництво, господарство і право 2015. - № 9
42. Стефанчук М. Законодавчі новели реалізації прокуратурою України функції представництва інтересів громадянина або держави а суді у світлі нового Закону України «Про прокуратуру» / М. Стефанчук // Право України. -2015. -№ 6. – С.109-118.

43. Стефанчук М. Діяльність прокуратури щодо реалізації представницької функції в суді як різновид юридичної діяльності / М. Стефанчук // Право України. – 2016. - № 9. – С. 138-148.
44. Угриновська О. І. Провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами: новели законодавчого регулювання / О.І. Угриновська // Університетські наукові записки. – 2013. – № 1. – С. 119-126.
45. Цивільне судочинство. Судова практика; За заг. ред. А. Г. Яреми. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 336 с.
46. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. - 848 с.
47. Ясинок М. Учасники цивільного процесу як носії цивільних процесуальних обов'язків та їх цивільний процесуальний статус / М. Ясинок // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 12. – С. 3-5.

4. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a> — Законодавство України на сайті Верховної Ради України.
2. <http://www.dvs.gov.ua/> — Державна виконавча служба України.
3. <http://www.ccu.gov.ua/> — Конституційний Суд України.
4. <http://www.scourt.gov.ua/> — Верховний Суд України.
5. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> — Верховний Суд.
6. <https://www.facebook.com/supremecourt.ua/> — Верховний Суд.
7. <https://court.gov.ua/> — Судова влада України.
8. https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/velyka_palata/ — Велика Палата Верховного Суду.
9. https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_cil/ — Касаційний цивільний суд.
10. <http://www.president.gov.ua/documents/> — Офіційні документи на Офіційному представництві Президента України.
11. <http://www.kmu.gov.ua/control/> — Урядовий портал.
12. <http://www.minjust.gov.ua/> — Міністерство юстиції України.
13. <http://zakon.nau.ua/> — Професійна юридична система Мега-Нау.
14. <http://www.ligazakon.ua/> — Ліга:Закон — головний правовий портал України
15. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> — Наукова періодика України на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
16. <http://www.reyestr.court.gov.ua/> — Єдиний державний реєстр судових рішень.

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни – доцент кафедри цивільного права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ О. М. Трач

_____ 2018 року

Схвалено кафедрою цивільного права та процесу
_____ 2018 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ С.Д.Гринько

_____ 2018 року

Декан юридичного факультету

_____ С. А. Крушинський

_____ 2018 року

Погоджено методичною радою університету _____ 2018 року,
протокол № ____.

Голова методичної ради _____ В.Т.Савицький

_____ 2018 року